

ZBERATEL'® 2009

4

Ročník XV.
1,95 € / 59 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

Ázijské umenie na známkach našich susedov (5 – 6)

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

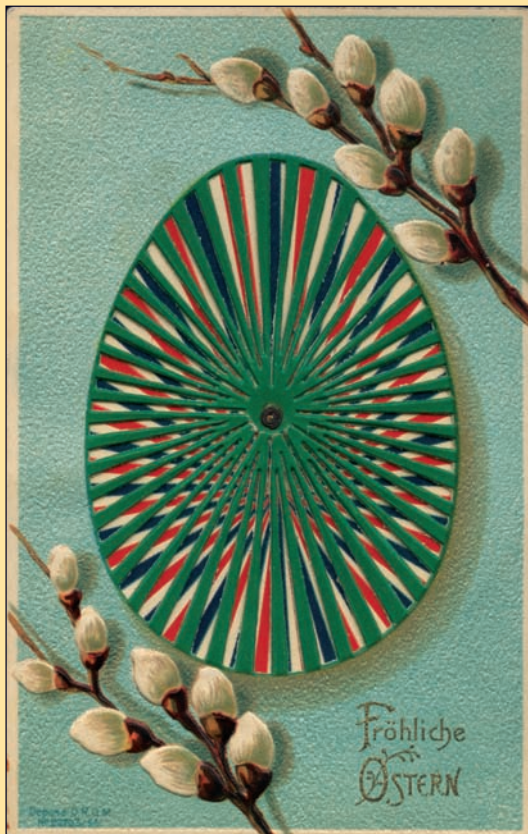
Tradične pútavá ponuka námetov a teritórií (40 – 41)

Emisný rad Šport s námetom bojových umení ((3 – 4)

Najmladšia legenda F1 (6 – 7)

Veľkonočná pohľadnica s otočným stredom vytvárajúcim farebný efekt (12 – 14)

Rakúsky príspevok k ochrane prírody (6 – 7)

6 € + 1,50 € zadarmo
(180,76 Sk + 45,19 Sk) zadarmo

T · Com · · ·

Prvé slovenské eurové telefónne karty (16 - 17)

Spoločné vydania USA a Kanady venované vodnej ceste svätého Vavrinca (24 - 26)

SÚŤAŽ

Vážení čitatelia,

podľa kalendára máme už jar, avšak v skutočnosti zimné kabáty neodkladáme, aj záhradky musia ešte počkať, a teda našej záľube sa môžeme viac venovať. Všimame si pritom, že prechodom na euro sa u nás začína nové zberateľstvo. Mnohí si prezerajú národné strany mincí a zisťujú, z ktorej krajiny pochádzajú a tie „krajšie“ aj odkladajú. A keď sú na trhu aj katalógy a rôzne zberateľské, poriadajú sa zberateľské stretnutia, potom také zbieranie má zelenú. V tomto období počet búr a aukcií pravidelne narastá, preto informáciám o ich konaní dávame v časopise dostatočný priestor.

Slovenská pošta sa v predchádzajúcom mesiaci prezentovala jednou emisiou – športovými bojovými umeniami. Tradičná jarná

K aprílovému číslu Zberateľa

emisia, tradičný autor, tradične dominujúca žltá farba a tradične prijateľne spracovaný námet.

Mali sme možnosť zoznámiť sa aj s prvými tohtoročnými celinami, dvoma lístkami a jednou obálkou. V prípade prvých eurových známok emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska sme privítali ich netypické grafické spracovanie, ako oživenie našej pôvodnej známkovkej tvorby. Žiaľ, o celinách to už povedať nemôžeme. Známkou na obálke sa stráca, žiadalo sa kresbe nechať viac vyniknúť. Grafický návrh známky na lístku sa nevhodne reprodukuje ofsetom. Ocelotlač by ho určite viac zvýraznila. Ale to všetko možno ešte napraviť.

V čísle deviatou časťou pokračuje úspešný seriál A. Urminského Malá škola filokartie o zberateľstve pohľadníc. M. Jobek v 132. pokračovaní MOT píše o našich prvých eurových telefónnych kartách. D. Evinic z poštovej histórie vybral príspevok o menej bežných poštových tlačivách. J. Solava v seriáli o operenoch – spoločníkoch človeka predstavuje škovránka. M. Burian približuje toliar troch cisárov. Spoločné vydania D. Nirku sa venujú vodnej cesta sv. Vavrince. Štúdia J. Čtvrtečku o košických háčkových pokračuje ďalšími zisteniami náhodných chýb, ktoré pomohli rekonštruovať tlačovú dosku. R. Fischer spomína na autora mnohých známok býv. Československa Cyrila Boudy. Prílohou je katalóg mimoriadnej písomnej aukcie Zberateľa.

Číslo prináša aj niekoľko kratších a zaujímavých príspevkov, inzerciu, tradičnú ponuku a informuje o pripravovaných podujatiach a možnosti návštevy rôznych zberateľských stretnutí, ktorých v najbližšom období pribúda.

Veríme, že Zberateľ vám, milí čitatelia, prinesie veľa zaujímavého čítania a zároveň spríjemní chvíle oddychu.

Vaša redakcia

ZBERATEĽ®

Ročník XV. - 2009 • Číslo 4 • Cena 1,95 €

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALT

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-5)
- **Z novínok našich susedov** / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (5-8)
- **J. Čtvrtečka: Košícký háček – rozlišení háčekových polí podla skutečného umístění na tlačové desce (XIII)** / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (9-11)
- **A. Urminský: Malá škola filokartie (9)** / Short course of postcard collecting / Grundschule Ansichtskartensammeln (12-14)
- **M. Burian: Toliar troch cisárov** / Thaler of three emperors / Taler der drei Kaisern (15)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (132)** / Short column of a phonedcard collector / Kurz über den Telephonkarten (16-17)
- **D. Evinic: Menej bežné poštové tlačivá** / Less common postal forms / Weniger vorkommene Postdrucksachen (18-20)
- **M. Bachratý: Odcudzená poštová schránka** / A stolen letter box / Gestohlene Postkastell (22)
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – Škovránok poľný** / Birds – companions of people – Skylark / Vögel – Gesellschafter des Menschen – Die Lerche (23)
- **dn-: Spoločné vydania (11)** / Vodná cesta svätého Vavrince / Joint issues – Water way of St. Lawrence / Gemeinschaftsausgaben – St. Laurentceswasserweg (24-25)
- **J. Mička: Frankatúry eurových známok** / Postages in Euro currency / Frankaturen mit Euromarken (27-28)
- **R. Fischer: Nechtěný Wilhelm Pieck Cyrila Boudy** / Unwanted Wilhelm Pieck of Cyril Bouda / Unerwünschte Wilhelm Pieck von Cyril Bouda (35-37)

ZBERATEĽ®

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 1,95 €/59 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2009 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 19,50 €/590 Sk, pre abonentov z Českej republiky 34,95 €/860 Kč, pre abonentov z ostatnej Európy 41,49 €/1250 Sk, pre abonentov zo zámorských krajín 83 USD (53,11 €).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 4/2009:**
Redakčná uzávierka 23. marca 2009
Do tlače zadane 26. marca 2009
Dátum vydania 30. marca 2009

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj načatého riadka inzerátu je 0,83 € / 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 1,16 € / 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	106,22 €/3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	63,06 €/1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	33,19 €/1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	18,25 €/550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkany materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu

147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov,

do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Záhoria: na účet Anton

Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900,

Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280

BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukázkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ,

Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,

- peňažnou poukázkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo

variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,

- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa

uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú

máme časopis poslať.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové telefónne číslo:

☎ 02/2070 2674, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk

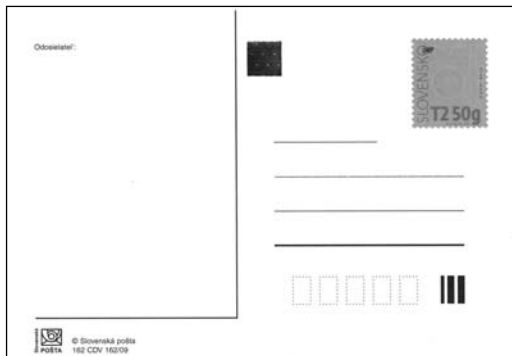
návšteva redakcie po dohode na ☎ 0902 249 351

utorok 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

Slovenská pošta, a. s., vydala 27. 2. 2009 poštový lístok s vytlačenou známkou „Architektúra predrománskeho a románskeho obdobia“ so symbolom nominálnej hodnoty T2 50 g zodpovedajúcim cene za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku.

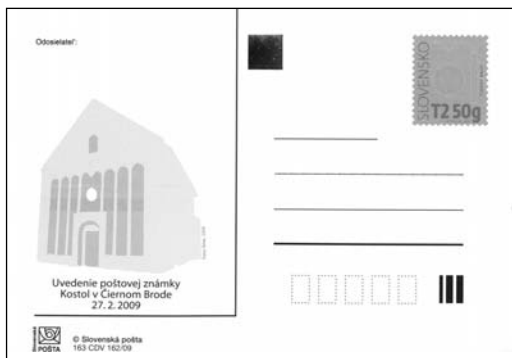

Poštový lístok vytlačila tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Autorom výtvarného návrhu známky je Peter Bílak. Motívom známky je detail rozetového okna s lizénami na západnej fasáde kostola v Čiernom Brode. Registračné číslo poštového lístka je 162 CDV 162/09.

■ CDV: Uvedenie poštovej známky Kostol v Čiernom Brode

Slovenská pošta, a. s., vydala 27. 2. 2009 poštový lístok s vytlačenou známkou „Architektúra predromán-

skeho a románskeho obdobia“ so symbolom nominálnej hodnoty T2 50 g zodpovedajúcim cene za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku. Motívom známky je kostol v Čiernom Brode z jeho čelnej strany.

Autorom výtvarného návrhu známky, ako aj prítláče na príležitostnom poštovom lístku je Peter Bílak.

Poštový lístok vytlačila tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s. Registračné číslo poštového lístka je 163 CDV 162/09.

■ COB: Architektúra predrománskeho a románskeho obdobia

Slovenská pošta, a. s., vydala 27. 2. 2009 celinový obálku s vytlačenou známkou „Architektúra predrománskeho a románskeho obdobia“ so symbolom nominálnej hodnoty T2 50 g zodpovedajúcim cene za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku.

Známku na celinový obálku technikou jednofarebný ocelotlač z plochej platne vytlačila tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Autorom výtvarného návrhu známky je akad. mal. Karol Felix, autorom ocelorytiny je František Horniak. Motívom známky je detail hlavice zo združeného okna nachádzajúceho sa na Spišskom hrade.

Registračné číslo celinovej obálky je 096 COB 096/09.

■ Šport – bojové umenia

Slovenská pošta, a. s., vydala 13. marca 2009 príležitostnú známku nominálnej hodnoty 60 centov (18 Sk) s námetom Šport – bojové umenia. Autorom výtvarného návrhu emisie je Igor Piačka. Známku viacfarebným ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami. Súčasťou emisie je aj obálka prvého dňa (FDC), rytcom prítláčového motívu je Rudolf Cigánik. FDC vytlačila tlačiareň AB, s. r. o.,

Bratislava, jednofarebnou ocelotlačou z plochej dosky v náklade 3 200 ks. Známká má kat. číslo 451.

Bojové umenie predstavuje rozsiahly komplex používaných techník, ktoré v závislosti od štýlu, školy, tradície a iných určujúcich prvkov vytvárajú jeho charakter. Džudo, iaido, kendo, aikido a iné, všetky majú v súčasnosti prinajmenej dve podoby. To platí aj pre karate, ktoré je výtvarným motívom nielen známky, ale aj celej emisie bojové umenie. Súčasnú karate, ktoré má dnes zväčša len športový charakter, sa vyvinulo z tradičnej formy okinawského tode. Ale aj tento tradičný spôsob boja má svojich historických predchodcov. Či už to bol grécky „pankratión“, indický „vajramušti“ alebo čínsky „čuan fa“,

Bojové umenie predstavuje rozsiahly komplex používaných techník, ktoré v závislosti od štýlu, školy, tradície a iných určujúcich prvkov vytvárajú jeho charakter. Džudo, iaido, kendo, aikido a iné, všetky majú v súčasnosti prinajmenej dve podoby. To platí aj pre karate, ktoré je výtvarným motívom nielen známky, ale aj celej emisie bojové umenie. Súčasnú karate, ktoré má dnes zväčša len športový charakter, sa vyvinulo z tradičnej formy okinawského tode. Ale aj tento tradičný spôsob boja má svojich historických predchodcov. Či už to bol grécky „pankratión“, indický „vajramušti“ alebo čínsky „čuan fa“,

a spôsob Šito a Ghogjun Hijagi nazval svoje karatedžucu Godžu. V roku 1934 G. Funakoši oficiálne zmenil význam karate na karatedo, čím získalo rozmer systematizovaných techník a mentálnych postojov vedúcich k zdokonaľovaniu a zvyšovaniu kvality človeka na jeho ceste všestranného rozvoja. Pridaním „do“ a vznikom karatedo sa priblížilo i takým budo ako „kendo“ – cesta meča, „kjudo“ – cesta luku a „džudo“ – jemná cesta. „Do“ znamená cestu – cestu života, ktorou by sme mali prejsť všetci, aby sme si uvedomili svoju hlbokú podstatu, teda karatedo, ale aj iné budo sú vo svojej podstate cestami, ako sa stať skutočným človekom.

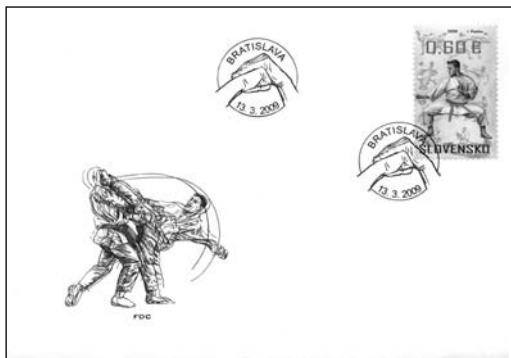
■ NL: Šport – bojové umenia

Slovenská pošta, a. s., vydala 13. marca 2009 k známke Šport – bojové umenia nálepný list.

Na nálepnom liste formátu A5 je zobrazená karatistka pri cvičení kata. V hornej časti nálepného listu je logo SP, a. s., a pod ním poštová známka opečiatkovaná poštovou pečiatkou s dátumom vydania 13. 3. 2009 a domicilom Bratislava.

Autorom výtvarného návrhu nálepného listu je akad. mal. Igor Piačka.

Nálepný list ofsetom vytlačila tlačiareň Kníhtlač, Zohor.

všetky majú niečo spoločné i s okinawským tode. Historické a politické okolnosti, obsadenie súostrovia Rjúkjú v roku 1609 a následný zákaz nosenia a vlastníctva zbraní viedli v roku 1629 k spojeniu čuan fa a tode do jedného bojového systému „te“ – ruky. „Te“ sa vtedy cvičilo v úplnej tajnosti a jeho funkciou bolo jediným úderom zlikvidovať nepriateľa. O tristo rokov neskôr, keď sa Okinawa stala prefektúrou Japonska a karate bolo sprístupnené verejnosti, postupne vzniká i jeho športová forma. Spojením troch kultúrnych prvkov čínskeho kara, okinawského te a japonského džucu vzniká nový názov karatedžucu – umenie čínskej ruky. Žiaci okinawských majstrov Azatoa a Higaonnyho si zaviedli neskôr vlastné školy. G. Funakoši vyvinul štýl Šotokan. Mažuni

Grand Prix de l'Exposition WIPA opäť Slovensku!

Ako oznámil rakúsky časopis Die Briefmarke vo svojom treťom tohtoročnom čísle, **Grand Prix de l'Exposition WIPA** za rok 2007 získala slovenský háčček so známou Bratislavský hrad, ktorého autorom je Dušan Kállay v ryteckom prepise Františka Horniaka.

Druhé miesto získal háčček našich západných susedov – Karlov most, vydaný na propagáciu Svetovej výstavy poštových známok Praga 2008 (predstavili sme ho v čísle 7 ročníka 2007). Tretie miesto patrí háččeku Švédska, ktorý je venovaný botanikovi Carl von Linné (1707 – 1778) pri príležitosti 300. výročia jeho narodenia. Námetom háččka s dvoma známkami sú kvety rastlín.

Pri organizačnom výbore svetových výstav WIPA (Wiener Internationale Postwertzeichen Ausstelung) nepravideľne poriadaných už od roku 1933 (naposledy v roku 2008), sa v roku 1981 zriadila osobitná komisia na vyhodnotenie najkrajšej známky sveta vydané za predchádzajúci rok. Do súťaže prihlasujú poštové správy víťazné známky domácej ankety a z týchto známok sa vyberá tá najkrajšia. Vyhodnotenie sa uskutočňuje v ďalšom roku a zvereľňuje sa poradie prvých desiatich známok. Slovensko sa tejto súťaže zúčastňuje pravidelne a dosiahlo už niekoľko víťazstiev. Zberateľsky je veľmi známy prvý výstavný háčček z roku 1933, ktorý popularizoval skratku WIPA, a tým sa medzi filatelistami stala táto skratka známou.

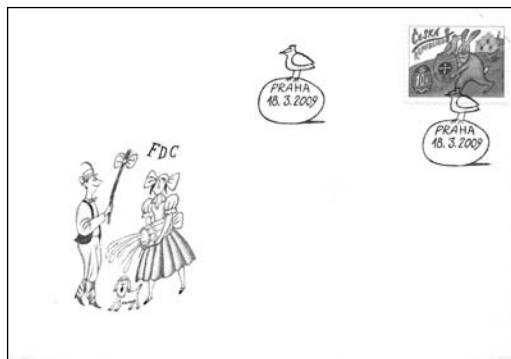
(spracoval -pem-)

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Česká pošta vydala 18. marca 2009 **velkonočný známku** nominálnej hodnoty 10 Kč. Známkou podľa výtvarného návrhu A. Borna rotačnou oceľotlačou kombinovanou trojfarebnou hĺbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami v náklade 8 mil. kusov. Kat. číslo je 0590.

Zajac je zastúpený v mnohých náboženstvách a mytológiách, kde symbolizuje šťastie, plynúci čas a kolobeh života. V Byzancii bol zajac vo zvieracej symbolike znakom Krista, v Biblii je atribútom zmŕtvýchvstania. Zajac je symbolom chudobných, skromných a pokorných, a i keď je malý, je považovaný za veľmi múdreho. V minulosti bolo zvykom do upečeného chleba v tvare zajaca položiť vajčko a tým spojiť oba veľkonočné symboly. Časom tak vznikla predstava, že veľkonočné vajčká, v dnešnej dobe najmä čokoládové, nosí zajačík. Ďalším starým zvykom bolo naháňať

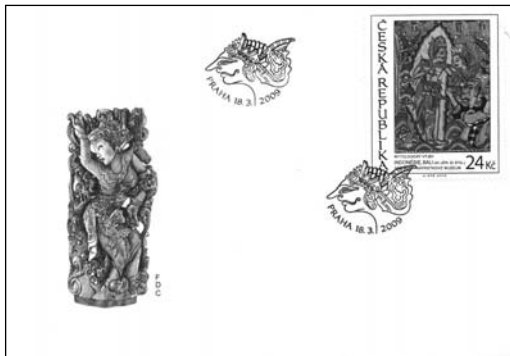

„velkonočného zajaca“, čo znamenalo hľadať skryté vajčká na poli. V rôznych krajoch deťom rozdávali vajčká a sladkosti aj iné zvieratka.

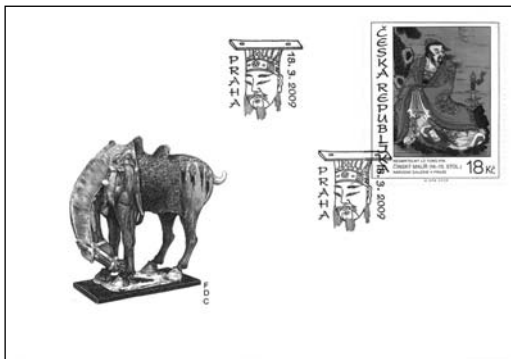
V emisnom rade **Ázijské umenie** vydala Česká pošta 18. 3. 2009 dve známky. Na známke nominálnej hodnoty 18 Kč je nesmrteľný Lù Tung-pin, čínsky maliar (14. – 15. stor.), na známke 24 Kč je mytologický výjav

z indonézskeho ostrova Bali z 20. rokov 20. storočia. Známkami boli vytlačené oceľotlačou z plochých dosiek v kombinácii s ofsetom na tlačových listoch so štyrmi známkami v náklade po 148 tis. kusov. Katalógové čísla známk 0591 – 0592.

Čínska kultúra čerpá z troch filozofických okruhov – taoizmu, konfucianizmu a budhizmu. Taoistická tradícia ovplyvňuje množstvom legendárnych figúr nadaných zázračnými schopnosťami a povesti o ich skutkoch sa vyskytujú v mnohých legendách a literárnych dielach, ale tiež v maliarstve. Už počas dynastie Jüan (1279 – 1368) sa ustálil okruh tzv. Ôsmich nesmrteľných (Pa sien), ktorí sa vyskytujú v čínskej literárnej i výtvarnej tradícii tak často, že sa stali súčasťou čínskeho folklóru. Najmornejším z nich je práve Lü Tung-pin (zobrazený na známke), ktorý býva zobrazovaný ako mohutný majestátny muž s prenikavým pohľadom a blahosklonným výrazom na tvári, s dlhými fúzmi, odetý v prepychovom rúchu – ako čínsky mandarín. Jeho atribútom je zázračný plamenný Modrý meč. V zbierkach Národnej galérie v Prahe je niekoľko podob tohto posvätného čarodejníka. Žiarivo farebný obraz taoistu sediaceho pod borovicou, odeného do červeného rúcha s výšivkami drakov, maľovaný detailnou technikou kolorovanej

ské činy kráľa Rámu a jeho vernej ženy Síta, ktorí boli nútení odísť do vyhnanstva. Síta bola unesená démonom Rávanom na ostrov Lanku, odkiaľ ju vyslobodil opičí kráľ Hanumán. Farby na plátne sú žiarivé, doplnené zlatými detailmi, ktoré dodávajú celej maľbe nádych okázalého luxusu. Vlastná práca na maľbe zahŕňa prípravu povrchu plátna, ďalej kresbu kontúr budúcej maľby a vlastné vyfarbovanie. Plátno sa najprv varí v ryžovej paste, čím sa impregnuje. Až po zaschnutí a vyhladení plátna sa kreslia kontúry tušom. Farby sa nanášajú jedna po druhej, detaily sa dorábajú nakoniec.

tušovej maľby na hodvábe nazývanej kung-pi (pracný štetec) patrí do najstaršieho obdobia dvorskej maľby, ktorá bola zásadne anonymná. Rovnakou technikou pracovali na portrétoch predkov celé cechy profesionálnych maliarov v rámci konfuciánskej tradície úcty k starcom a zomrelým členom rodu. Zakladateľ zbierky orientálneho umenia Národnej galérie v Prahe Lubor Hájek (1921 – 2000) datuje tento veľký zvitkový obraz vo svojej knihe Figúrlna maľba Východnej Ázie do 14. – 15. storočia, avšak vzhľadom na vynikajúci stav vzniklo dielo skôr počas dynastie Ming (1368 – 1644).

Mytologický výjav na známke 24 Kč zobrazuje detail maľby z hinduistického eposu Rámájana. Ide o klasické dielo **indického** písomníctva, ktoré sa dostalo do Indonézie a stalo sa súčasťou jej kultúry. Epos opisuje hrdin-

Rakúsko

Pri príležitosti **60. výročia vzniku detských SOS dediniek** Rakúska pošta vydala 6. marca 2009 známku nominálnej hodnoty 55 centov. Prvá SOS dedinka bola otvorená v Rakúsku v roku 1949 v meste Imst v Tirolsku zásluhou Hermanna Gmeinersa. V súčasnosti ich je v Rakúsku desať. Myšlienka ich zakladateľa sa rozšírila do 132 krajín sveta a ich činnosť a financovanie sa podporuje rôznymi dobrovoľnými zbierkami a akciami, aj filatelistickými.

Známku ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 500 tis. kusov.

V emisnom rade **Legendy Formule 1** Rakúska pošta vydala 17. 3. 2009 známku nominálnej hodnoty 1 euro, pripomínajúcu najmladšieho majstra sveta v histórii Formuly 1, ktorým sa stal britský jazdec **Lewis Carl Hamilton** (nar. 7. januára 1985 v Stevenage, Hertfordshire, Spojené kráľovstvo) v sezóne 2008.

Hamilton pretekal na motokárach od ôsmich rokov. Keď mal deväť, stretol sa pri odovzdávaní cien so šéfom tímu McLaren Ronom

Dennisom a povedal mu, že raz by chcel pretekať za McLaren. O štyri roky neskôr Hamilton podpísal zmluvu s McLarenom v rámci programu pre podporu mladých jazdcov. Hamilton sa v roku 2000 stal Európskym šampiónom v motokárach, keď získal maximálny počet bodov. Postupoval cez juniorské formuly, získal titul Formuly Renault, Formuly 3 a GP2. Potom sa stal už jazdcom Formuly 1 a v roku 2007 pretekal v tíme McLaren. Vo svojej prvej sezóne sa stal jediným nováčikom, ktorý kedy viedol šampionát. Celkovo obsadil konečné druhé miesto.

Známku ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 250 tis. kusov.

Sto rokov **Technického múzea vo Viedni** Rakúska pošta pripomenula 17. marca 2009 vydaním hárčeka

nominálnej hodnoty 265 centov vyrobeného tzv. lenticulárnu technológiu.

(Lenticulárny obraz (lenticular image) patrí medzi autostereosko-

pické javy, ktoré človeku sprostredkujú trojrozmerný obraz bez špeciálnych okuliarov, pričom stačí zmeniť len uhol pohľadu).

Na známke je budova Technického múzea a pred ním strieborný Mercedes (nazývaný aj „Mercedes Silberpfeil“), vyrobený v 30. rokoch minulého storočia na pretekárske účely. Optickým efektom sa auto dáva do pohybu.

Známka bola vydaná v náklade 312 tis. kusov.

Barokový **zámok Schönbrunn** vo Viedni, bývalé letné sídlo Habsburgovcov, je námetom známky vydanej rakúskou poštou 20. 3. 2009. Patrí medzi najvýznamnejšie kultúrne pamiatky krajiny, a tým aj cieľom návštevníkov Viedne.

Názov Schönbrunn je odvodený od spojenia „Schöner Brunnen“ (doslova krásna studňa). Prvá písomná zmienka o ňom je z roku 1642. V priebehu

minulých storočí sa vlastníctvo zámku mnohokrát menilo, od jedného panovníka k druhému.

Do roku 1918 bol zámok letnou rezidenciou cisára, pôvodne to bol lovecký zámok. V rokoch 1744 – 1749 sa rozšíril na krásnu barokovú stavbu.

Z významných panovníckych rodín ho obývala Mária Terézia s rodinou a cisár František Jozef I. so svojou manželkou Alžbetou Bavorskou, prezývanou Sissi. Zámok obklopuje rozsiahly udržiavaný park, kde je v súčasnosti možné navštíviť jednu z najstarších zoológických záhrad na svete, palmový skleník či botanickú záhradu.

Od roku 1996 je zámok zapísaný do zoznamu Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Známku nominálnej hodnoty 65 centov ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 1 200 000 kusov.

Aj Rakúska pošta sa vydaním známky nominálnej hodnoty 65 centov pridala k spoločnému projektu štyroch desiatok krajín, ktorý iniciovali Fínsko a Chile, vyzývajúci na **ochranu polárnych krajov a ľadovcov**.

Spoločným znakom týchto vydaní je logo ako symbol kryštálu. Ide o problematiku globálneho otepľovania, ktoré sa najviac prejavuje v polárnych oblastiach a spôsobuje roztápanie ľadovcov na pevnine aj v mori. Výzva smeruje k ohľaduplnejšiemu vzťahu k prírode a k predchádzaniu neželaných následkov.

Známku ofsetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 400 000 kusov a vydaná bola 26. marca 2009.

Rakúska pošta pripomenula aj 50. výročie výroby ľahkých terénnych áut v automobilke Steyr-Daimler-Puch AG v Grazi (1959 – 1974). Model Haflinger a neskôr aj jeho veľký brat Pinzgauer sa vyrábali v rôznych

prevedeniach bez zásadnejších konštrukčných zmien. Ich riešenie vychádzalo z centrálnej nosnej rúry a výkyvných polonáprav. Na vývoji týchto vozidiel sa

podieľal aj syn Erich známeho konštruktéra automobilov Tatra Hansa Ledwinka.

Známku nominálnej hodnoty 55 centov osetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň a vydaná bola 27. marca 2009 v náklade 500 000 kusov.

Maďarsko

Maďarská pošta vydala 24. februára prvú tohtoročnú známku, venovanú sviatkom **Velkej noci**. Nominálna hodnota známky je 75 Ft, na ktorej je reprodukcia obrazu maliara Zoltána Rétiho s názvom Pastierský kríž.

Známku rozmerov 30 x 40 mm graficky upravil Péter Nagy a osetom vytlačila tlačiareň Pénzjegynyomda v Budapešti na tlačové listy s 50 známkami.

Pred 100 rokmi, 25. júla 1909, Francúz Louis

Bleriot (1872 – 1936) na svojom lietadle za 36 minút preletel ponad kanál La Manche v smere Calais – Dover.

O tri mesiace neskôr, 17. októbra 1909 pristál s tým istým lietadlom v Budapešti. Bolo to vôbec **prvé pristátie motorového lietadla v Maďarsku**.

Na počesť týchto dvoch udalostí Maďarská pošta vydala 12. 3. 2009 dvojicu známok v hodnote 2 x 105 Ft. Na jednej známke je zachytený moment priletu Bleriota nad anglickú pevninu, na druhej známke je lietadlo na zemi pri Budapešti. Známky sú vytlačené vo dvojici, sú

spojené kupónom, na ktorom je kresba konštrukcie Bleriotovho lietadla.

Známky osetom vytlačila budapeštianska tlačiareň Pénzjegynyomda na TL po 15 párov známok spojených kupónom. Autorom známok je Péter Nagy.

Pod záštitou Maďarskej akadémie vied prevádzkuje Výskumný ústav jadrovej energie v Budapešti od r. 1959 **výskumný reaktor**. Aj napriek svojmu veku je to stále moderné zariadenie, vďaka čomu je jediné východoeurópske zariadenie svojho druhu, ktoré si prenajíma aj Európska únia na výskumné účely.

K „päťdesiatke“ reaktora vydala Maďarská pošta zvláštny hářček nominálnej hodnoty 1000 Ft. Hlavný motív hářčka je obraz jadrového paliva šesťuholníkového tvaru, na ľavej strane je technický náčrt jadrového reaktora a obraz atómu. Číslovaný hářček je vytlačený päťfarebným osetom a spomínaná zvláštnosť je v tom, že sa použila aj sieťová tlač s teplocitlivou vrstvou, ktorá vplyvom zmeny teploty mení farbu.

Hářček vytlačila Pénzjegynyomda Bp, autorom je Péter Nagy.

(spracoval -pem-, texty Maďarska O. Pizston)

Košický hářček – rozlíšenie hářčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XIII)

Jaroslav Čtvrtečka

V. Náhodné chyby – opisy a vyobrazenia (4)

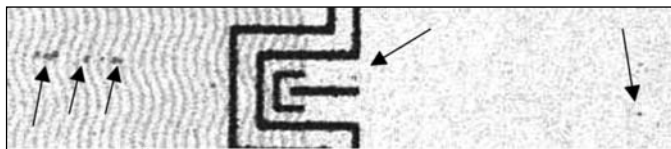
Význam náhodných chýb

Malý výskyt aj veľkosť chýb, rozptýlenie často cez celé HP – to sú dôvody, že pre špecialistov sú tieto náhodné chyby takmer neznáme, pričom sa často považovali za bezvýznamné. Náhodné chyby na zvisliciach sa vyskytujú na hářčekových poliach všetkých stĺpcov tlačového hářku, môžu však presahovať aj cez niekoľko HP. **Na základe takýchto náhodných chýb sa dali rekonštruovať časti tlačového hářku a neskôr aj celá tlačová forma.** Náhodné chyby sa zistili prevažne v tlači červenej farby.

• Náhodné chyby – škvryny a body na zvislici HP pravého stĺpca tlačového hářku

a) Tlač červenou farbou

Na tlačovej doske Č 2 sa náhodná chyba našla na zvislici v pravej dolnej časti HP 12 (15) a podobná náhodná chyba v pravej hornej časti HP 15 (6), ktoré na seba bezprostredne nadväzujú. Celá náhodná chyba tvorí čiaru dĺžky asi 8 cm. Je zrejmé, že **ide o náhodnú chybu, prechádzajúcu cez dve susedné HP.**

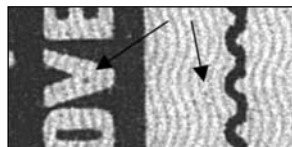
HP 12 (15) – Č 2 - škvryny nad 3. dolným meandrom, body v a pod meandrom (obr. otočený o 270°).

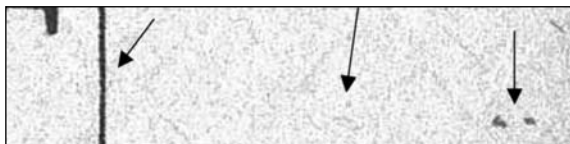
HP 15 (6) – Č 2 - 2 body nad stuhou, výrazné škvryny nad a pod T nápisu POŠTA a vpravo medzi známkou 5 K a zúbkovaním a medzi KO nápisu ČESKOSLOVENSKO (obr. otočený o 270°).

Na tlačovej doske Č 1 sa našli podobné náhodné chyby v dolnej časti HP 9 (10) a v ľavej časti AP 15 (6). Náhodné chyby oboch HP ležia na dvoch rovnobežných čiarach vzdialených od seba asi 8 mm. Na HP 12 (15) sa našla chyba cez celé HP vo forme jednej, a to ľavej čiary. Možno konštatovať, že náhodná chyba prechádza cez tri susediace HP. Ak porovnáme náhodné chyby na oboch tlačových doskách, zistíme, že tieto chyby sú prakticky rovnobežné.

HP 9 (10) – Č 1b - body v písme V nápisu

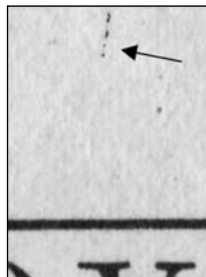

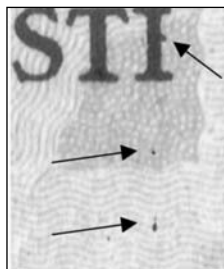
ČESKOSLOVENSKO známky 6 K a medzi známkou 6 K a zúbkovaním (obrázok otočený o 270°).

HP 9 (10) – Č 1a - škvryna v ľavej zadnej tlape v znaku na známke 6 K, dva body medzi modrým rámečkom a dolným zúbkovaním známky 6 K, body pod aj nad číslom 1 roku 1 9 4 5 , b o d y

a dve škvryny nad okrajom HP.

HP 12(15) – Č 1a – 2 mm dlhá prerušovaná čiara na hornom okraji HP nad písmenom **V** nápisu v stuhe.

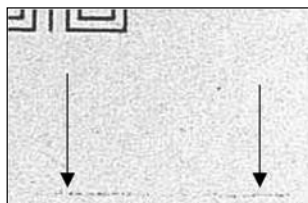
HP 12 (15) – Č 1b – malé body vpravo od známky 2 K a vľavo od známky 6 K, chyba končí

troimi výraznejšími bodmi na a pod **I** nápisu **VLASTI**.

pokračuje v pravej hornej časti dolného susedného HP 4 (obrázok otočený o 270°)

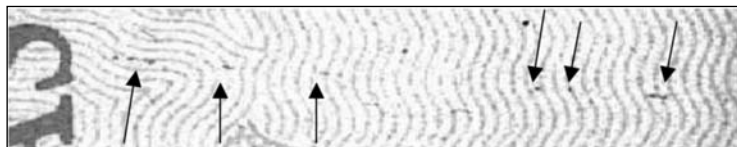
b) Tlač modrou farbou

HP 12 (15) – M 2a - body vpravo od ľavých dolných meandrov, najzreteľnejšie od 4. dolného meandra až k dolnému okraju HP (obrázok

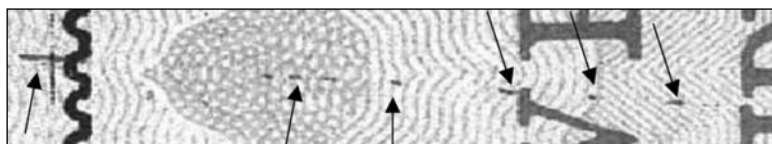
zok otočený o 270°).

HP 12 (15) – M 2b - v ľavom rohu HP 12 mm vľavo od ľavých meandrov asi 14 mm dlhá zvislá zreteľ-

HP 15 (6) – Č 1b - škvry pod S nápisu VLASTI až pod 10. dolný meander zľava (obrázok otočený o 270°).

ná čiara (obrázok otočený o 270°).

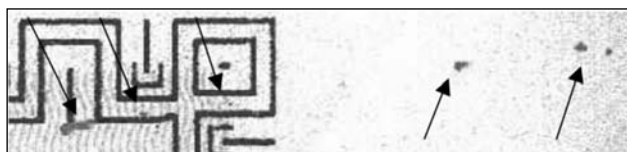
HP 15 (6) – Č 1a - horný bod nad druhým S zľava nápisu ČESKOSLOVENSKÁ v stuhe, dolný bod je nad 6. dolným meandrom zľava, výraznejšie škvry od OV nápisu ČESKOSLOVENSKO známky 2 K po ID nápisu PREZIDENTA (obrázok otočený o 270°).

Uvedené náhodné chyby sa stali dôležitými objavmi potvrdzujúcimi umiestnenie troch HP spodnej časti pravého stĺpca tlačového hárku – HP 9 (10) / HP 12 (15) / HP 15 (6).

• Náhodné chyby - škvry a body na zvislici HP ľavého stĺpca tlačového hárku

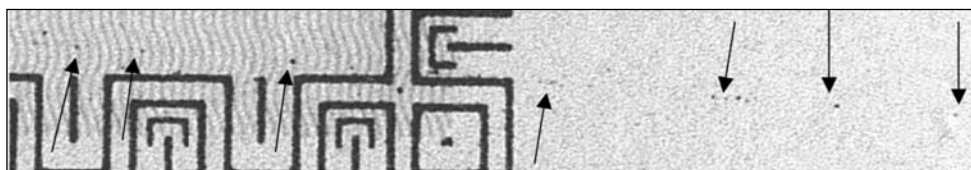
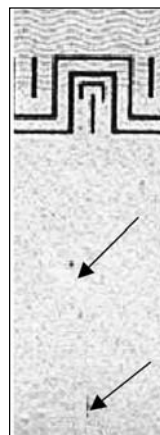
Naši sa menej výrazné náhodné chyby na tlačovej doske **Č 2**. Na **HP 1 (14) / 222 a HP 7 (11) / 222** ležia body a škvry na spoločnej zvislici. Medzi týmito HP je ešte HP 4 (9). Tieto zistenia vedú k potvrdeniu rekonštrukcie hornej časti ľavého stĺpca tlačového hárku – **AP 1 (14) / HP 4 (9) / HP 7 (11)**.

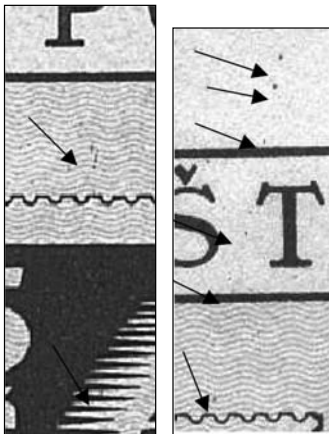
a) Tlač červenou farbou

HP 3 (1) – Č 1b - šesť výrazných škvŕn a bodov v pravom dolnom rohu HP, chyba pravdepodobne

HP 1 (14) – Č 2 - zvislá prerušovaná čiara dĺžky 0,9 mm a nad ňou bod pod 13. dolným meandrom sprava a bod 1,5 mm vľavo od ľavého zúbkovania známky 5 K vo výške 15. zúbka zdola.

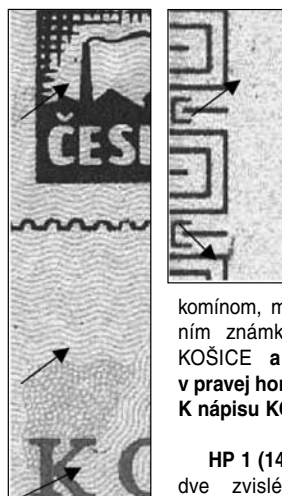

HP 7 (11) – Č 2 - bod tesne pri hornom okraji HP, body od stuhu pod **P** nápisu **POŠTA** po zúbkovanie známky **5K**, v šrafovaní vpravo od **K** hodnotového údaja a pod 8. dolným meandrom sprava pri okraji HP.

HP 10 (2) – Č 2 - šesť bodov v pravom hornom rohu HP **POŠTA**, bod nad **G** mena **GAJDZICA** známky **5 K** a škvrna pri dolnom okraji HP pod 9. meandrom sprava

nad i pod stuhou medzi písmenami **ŠT** nápisu **POŠTA**, bod nad **G** mena **GAJDZICA** známky **5 K** a škvrna pri dolnom okraji HP pod 9. meandrom sprava

HP 13 (7) – Č 2b - body medzi **Á P** nápisu **ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA**, pred lavým komínom, medzi dolným zúbkovanim známky **5 K** a **K** nápisu **KOŠICE** a škvrna v pravej hornej časti **K** nápisu **KOŠICE**.

HP 1 (14) – Č 1 - dve zvislé škvorny veľkosti 0,5 a 1,0 mm

vpravo od pravého 8. a 11. meandra zhora a malý bod v 8. pravom meandri zdola (obrázok otočený o 270°).

HP 4 (9) – Č 2c - zvislá škvrna veľkosti 1,2 mm 28 mm vpravo od päty písmena **E** nápisu **KOŠICE**, 5,5 mm pod škvrnou bod; 6,5 mm nad škvrnou zvislá škvrna veľkosti 0,2 mm a 3 mm nad ňou bod.

Farby sú označené skratkami: **SZ** - sivozelená, **M** - modrá, **Č** - červená.
(z podkladov autora spracoval -pem)

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK január - marec 2009

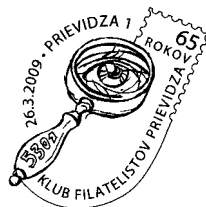
dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba

- 23. 01. 2009 Nitra 1: **UVEDENIE POŠTOVEJ ZNÁMKY DRAŽOVCE** • Karol Felix • čierna
- 27. 02. 2009 Čierny Brod: **UVEDENIE ZNÁMKY V ČIERNOM BRODE** • Peter Augustovič • čierna

- 9. 03. 2009 Handlová: **JURAJ GAGARIN 9. 3. 1934** • Rudolf Cigánik • čierna
- 21. 03. 2009 Bratislava 1: **VEĽKÁ LÓŽA SLOVENSKEJ VYBKÁ LOŽA** • B. B. Podhorský • čierna

- 26. 03. 2009 Prievidza 1: **KLUB FILATELISTOV PRIEVIDZA - 65 ROKOV** • Rudolf Cigánik • čierna
- 27. 03. 2009 Handlová: **1839 FERDINAND I.** • Rudolf Cigánik • čierna

- 27. 03. 2009 Reča: **UVEDENIE POŠTOVEJ ZNÁMKY KOSTOL MATKY BOŽEJ V BOLDOGU** • Adrian Ferda • čierna

MALÁ ŠKOLA FILOKARTIE (9)

Alex Urminský

7. Blahoprajné pohľadnice

Blahoprajné alebo gratulačné pohľadnice boli v úvodných častiach definované ako najrozšírenejšia podskupina žánrových pohľadníc. Môžeme povedať, že v súčasnosti sú tieto pohľadnice najpoužívanejšie a slúžia k prejavu určitého vzťahu pisateľa k adresátovi. Používajú sa pri všeobecne akceptovaných príležitostiach ale aj pri osobných, individuálnych. Ku všeobecne akceptovaným príležitostiam patria u nás a v prevažnej časti Európy náboženské sviatky a príchod nového roka.

Vianočné pohľadnice zobrazujú symboly týchto sviatkov v širokom diapazóne. Od narodenia Božieho syna (Jezuliatka), príchod Troch kráľov, tichú zimnú krajinu, často v noci, po symboly pokoja, vianočného stromčeka, rodinnej idylly a hojnosti – vianočné darčeky a veľa ďalších námetov.

Vianočná krajina na litografii, signovaná MIKU, použitá v roku 1937

Niektorí autori datujú vznik vianočných pohľadníc do roku 1709, keď Talian Nicolo Mellini z Perugie poslal kartičky s básničkami svojim príbuzným. Verím, že ak by sa pátralo aj v iných krajinách, tiež by sa takéto pohľadnice objavili. Napríklad viacerí slovenskí maliari v 2. polovici 19. storočia kreslili malé obrázky k Vianociam pre svoje deti a príbuzných. My však vychádzame zo všeobecne prijímaného faktu, že predchádzajúce pohľadnice dali vzniknúť poštovému lístku, aby ten ako otvorená poštová zásielka umožnil ich masívny rozvoj.

Vianoční koledníci na pohľadnici podľa knihy K. Ondrejičku

Vianočné pohľadnice sú pravdepodobne najčastejšie vydávaným námetom pohľadníc. Venovali sa im azda všetci vydavatelia a výrobcovia. Zaujali aj viacerých umelcov. Z územia Slovenska a Česka možno spomenúť J. Hálu, K. Ondrejičku, K. Plichu, M. F. Kvěchová, J. Ladu, J. Trnku a iných.

Pohľadnice zobrazujú rad výjavov z Vianočnej legendy pretavenej do zvykov a používania týchto sviatkov v rôznych regiónoch. Súčasťou tejto legendy je aj príchod Troch kráľov, aby vzdali poklonu novorodenému v Betleheme.

Obdobie reálneho socializmu sa prezenovalo odtazíťými formami zobrazovania cirkevných sviatkov, čo sa prejavilo aj v námětoch pohľadníc v 50. a 60. rokoch, čomu neskôr venujem jednu kapitolu.

Téma Vianoc bola venovaná aj 9 kusová séria celinových pohľadníc CPHU 8 z roku 1951 s obrazmi J. Hálu a M. Trnovskej a 16 kusová CPH 40 z roku 1950 s obrazmi L. Fullu, J. Ilecka, Š. Cpina, F. Hložníka a J. Makovického.

K obdobiu Vianoc sa viažu aj pohľadnice sv. Mikuláša, na ktorých je vyobrazený aj anjel a neodmysliteľný čert.

U kresťanov západnej liturgie sa Vianoce a Nový rok začali stále častejšie spájať s novým rokom na spoločnej pohľadnici. K dovtedajším symbolom pribudli ďalšie; hodiny odbíjajúce polnoc, kominári ako symbol šťastia

Trojkráľoví koledníci na pohľadnici M. F. Kvěchovej

Novoročná pohľadnica s kalendárom z ateliéru známeho tvorcu slovenských ornamentov Štefana Leonarda Kostelníčka

(tepla), podkovy, muchotrávky, prasiatka, rohy hojnosti a iné, aby dodávali nádej a optimizmus do ďalšieho roka.

Podľa záujmu na zberateľskom trhu a na výstavách pohľadníc možno konštatovať, že z témy Vianoc a nového roka sa zbierajú predovšetkým jasičky a betlehemy. Ďalej traja kráľi, kominári a čerti a mimoriadny záujem je o prasiatka. Používajú sa asi všetky tlačové techniky počínajúc litografiou a končiac fotografiou. Súčasnú vianočnú a novoročnú pohľadnicu sú tlačené ofsetom, ktorého tlačové dosky nazývajú litografiou. Na novoročných sa už

skoro bez výnimky objavuje PF (z franc. Pour Félicité).

Druhou veľkou a obľúbenou skupinou sú veľkonočné pohľadnice. Do tejto skupiny možno zahrnúť obdobie od fašiangov, popolec, hlavné veľkonočné dni, Veľký piatok a Vzkriesenie. Vyvrcholením je pondelok so šibačkou a oblievačkou, ako relikty z predkresťanského obdobia. Ešte pred 20 rokmi sa často Veľká noc prezentovala ako sviatky jari. Napriek tomu, že mýtus Veľkej noci, ako najväčších sviatkov kresťanského sveta, je hlboko tragický, východisko z neho, zmŕtvychstanie, predznačuje nový život, novú úrodu. Preto je väčšina veľkonočných pohľadníc ladená radostne, optimisticky. Len tie, ktoré obsahujú sakrálnu námety sú ladené vážne až tragicky. Z nich sú najčastejšie s námietom poslednej večere alebo s baránkom, ktorý personifikuje obetovaného Krista. Oba námety sú vyhľadávané. Prvý aj preto, že predlohou bývajú obrazy významných domácich a svetových maliarov.

Ťažšie je vyberať z námietov radostných motívov veľkonočných pohľadníc, ktorých sa ponúka veľmi veľa. Najčastejšie sa predsa len objavujú puky jahňade či iné jarné kvety, a nový život symbolizujú vajíčka, najčastejšie vymalované na kraslice, zajačikovia, kuriatka a pod.

Veľkonočné pohľadnice boli vydávané často v sériách

Novoročný pozdrav s kominárikom a prasiatkom z prelomu 19. a 20. storočia, odoslaný v roku 1907 (svetlotlač).

Svätodušná pohľadnica nemeckej proveniencie z 30. rokov, signovaná S+W+S+B, ktorá zobrazuje siluety koledníkov

a na ich tvorbe sa často podieľali známi výtvarníci, napr. Hložník, Cpin, Hála, J. Úprka, Kvěchová a veľa iných.

Vyvrcholením radosti z Veľkej noci je pondelok. Niekde sa nazýval „polievací“, inde zase „šibačkový“, podľa toho aké zvyky v regióne či v obci dominovali. Kde sa zvyky udržali doposiaľ, uplatňujú sa obe formy „odháňania nemoci“ od dievok a žien.

V Československu boli vydané celinové pohľadnice tiež k Veľkej noci. Ide o emisiu CPH 44 z r. 1951, ktorá pozostáva s 33 kusov pohľadníc s vytlačenou známkou. Au-

torsky sa na nej zúčastňujú Hála, Salay, Kajlich, Massani, Struhár, Cpin, Belan a V. a F. Hložníkovi. Sériu je hľadaná a pomerne vysoko cenená, či už poštovo použitá alebo svieža. Viaceré pohľadnice z tejto série boli vydané aj bez vytlačenej známky.

Zberatelia veľkonočných pohľadníc sa zameriavajú skôr na zbieranie podľa autorov, prípadne na kompletne série pohľadníc, čo je odlišné od zbierania pohľadníc Vianoc. Ďalšou zaujímavosťou je, že „vychytenejšie“ sú série z 50. a 60. rokov než pohľadnice medzivojnové. Novšie veľkonočné pohľadnice sa nachádzajú tiež v zbierkach slovenských ľudových krojov na fotopohľadniciach.

Pohľadnica zo série CPH 44 bez známky, č.8 sign. J. Hála

80 rokov od založenia klubu filatelistov v Malackách

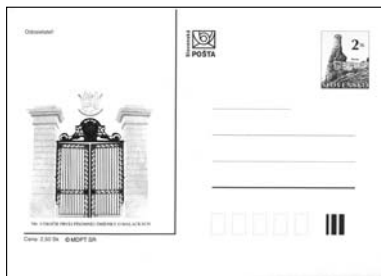
Klub filatelistov ZSF 52-32 v Malackách patrí medzi desať najstarších filatelistických klubov na Slovensku a súčasne medzi najstaršie spolky v meste. Vznikol ako Club filatelistov v Malackách, čo bol jeho oficiálny názov.

Počas svojej existencie klub pre malackú poštu zabezpečil sedem príležitostných pečiatok, vydanie troch oficiálnych poštových lístkov a viacerero neoficiálnych prítláčí na rôzne celiny. Oslavy 70. výročia boli obohatené o účasť prvého slovenského kozmonauta Ing. Ivana Bellu a do filatelistickej histórie naj-

viac vstúpila po Prahe a Brne tretia holubia pošta v Československu na trase Malacky – Vysoká pri Morave.

Činnosť klubu nielen v posledných rokoch, ale aj počas celej svojej existencie určite zanechala pozitívny stopu v histórii nášho mesta. A tak výročie klubu si určite oslavy zaslúži. Pripravené sú na sobotu 25. apríla 2009. V predpoludňajších hodinách sa v priestoroch ŠJ ZŠ Dr. Déreera uskutoční Jarná zberateľská burza pre všetky zberateľské odbory. Oficiálna časť osláv sa uskutoční poobede v priestoroch Spoločenského domu MCK na Mierovom námestí. Na pošte Malacky 1 sa bude v tento deň používať príležitostná pečiatka k jubileu a záujemcovia si na burze budú môcť zakúpiť poštový lístok s prítláčou k 80. výročiu založenia klubu v Malackách.

Mgr. Anton Pašteka

Toliar troch cisárov

Vieme, že občas sa na numizmatickom trhu objaví aj niečo, čo nebýva opísané v bežnej odbornej literatúre.

Nedávno ma takýmto spôsobom zaujal olovený odrazok z toliarového razidla troch habsburských cisárov. Tento dvojtoliar bol razený počas vlády Mateja II. (1608 – 1619), vyobrazeného na averze mince, a to na pamiatku cisárov Maximiliána I., Karola V. a Ferdinanda I., ktorých portréty sú na reverze mince.

Z olova sa v tých časoch robili nielen skúšobné razby, ale aj tzv. Aktien – abschlag, odrazky pre spisy (aktá), ktoré sa robili ako jednostranné, tzn. osobitne odrazok averzu, osobitne reverzu, pričom druhé strany odrazkov boli hladké. Tieto sa prevrťali a povrázkom pripevnili k aktám (spisom určeným na založenie do archívu). Boli to archívy mincovní a mincových úradov (kommôr).

Na obr. je vyobrazený olovený odrazok dvojtoliara troch slávnych cisárov habsburského rodu priemeru 41 mm a hmotnosti 60,287 g.

Čermák a Skrbek na str. 122 udávajú, že na pamiatku slávnych cisárov habsburského rodu boli za čias Mateja II. v pražskej mincovni pod vedením mincového majstra Benedikta Hübmera razené toliare a dvojtoliare zo striebra, a päťdukáty a desaťdukáty zo zlata.

Halačka udáva z tohto razidla desaťdukát, šesťdukát, dvojtoliar, toliar a 1/2 toliar. Hodnoty mincí určovala ich hmotnosť, nie vyobrazenie, preto bolo možné raziť z jedného razidla mince viacerých hodnôt. V takomto množstve by to však bolo predsa len zvláštne. Aj v prípade iných mincí som sa už viackrát presvedčil, že tá istá minca bola razená súčasne z viacerých razidiel, lišiacich sa od seba navzájom iba vo veľmi drobných odchyľkách. V Halačkovej knihe sú použité kresby, originály nemám k dispozícii, a tak je možné tento fakt iba ťažko posúdiť.

V aukčných katalógoch fy. H. D. RAUCH je vyobrazený toliar troch cisárov, na ktorého averze sú vyobrazení traja cisári, opis je identický s reverzom na prílože-

nom obr. Na obrázku reverzu je vyobrazená rakúska orlica, ktorá má na hrudi štítok s vežou a videnským znakom, pričom opis je nasledujúci: ARCHID.AVST. DV.BVRG.HVNG.BO.DAL.CRO, ďalej nasleduje vlnovka, pod ktorou sú menšie písmená 2C a.

Ide o razby z tohto páru razidiel v aukčných katalógoch fy. Rauch napr. toliar v katalógu č. 70 pod položkou 2 249, toliar v 8. Fernauktion pod položkou č. D 1 964 a dvojtoliar v katalógu č. 74 pod položkou D 1 448.

Pozn.: na priloženom obrázku sú vyobrazení vlastne

averz: *MATTHIAS D.G. ROM. IMP. S.A.G.H. BO. REX, ďalej polmesiac, nad ktorým je hviezdička (mincová značka Benedikta Hübmera), český lev a malý krížik*

reverz: *MAXI.I.CARO.V.ET FERD.D.G.ROM.CAES.REG.HISP. kvetinka*

štyria cisári - na averze Maximilián I., Karol V. a Ferdinand I. a na reverze Matej II., avšak v literatúre a medzi zberateľmi sa aj pre tieto razby používa názov toliar troch cisárov (toliar, jeho násobok alebo násobok dukátu so slovným spojením troch cisárov).

Použitá literatúra:

1. Kliment Čermák a Bedřich Skrbek: Mince Království českého za panování rodu habsburského od roku 1526. Díl I. - V Pardubících tiskem a nákladem knihtiskárny firmy F. Hoblík 1891 – 1913.
2. Ivo Halačka: Mince zemí Koruny české 1526 – 1856, Česká numizmatická společnost pobočka Kroměříž 19873. Katalogy firmy H. D. Rauch, Graben 15, 1010 Wien

Milan Burian

foto: Martin Burian

Čo nové pribudlo do našich zbierok slovenských verejných TK?

V MOT 126 som naposledy opisoval verejnú TK od spoločnosti T-Com (A 208). V MOT 128 som priblížil plánovaný prechod slovenských telefónnych kariet v súvislosti s prechodom na euro. Ten čas je už tu niekoľko týždňov, na euro si pomaly zvykáme, takže bolo samozrejme, že aj zberatelia telefónnych kariet čakali, čím nás telekomunikačná spoločnosť na začiatku „novej éry“ slovenských telefónnych kariet prekvapí. Musím uznať, že z hľadiska zberateľov prekvapila, a to hneď niekoľkokrát – ale nemilo.

V prvom prípade tým, že opakovane nám táto spoločnosť už dlhšiu dobu vnucuje na obrázkoch telefónnych kariet ďalšie a ďalšie obrázky „šťastne sa tváriacich“, ale meniacich sa neznámych komparzistov pri propagovaní digitálnej televízie Mágio, čo je už nielen nudné, ale aj riadne otravné (ako 99,99 % všetkej reklamy). Jednoducho spoločnosť nie je už dlhšiu dobu schopná navonok ponúknuť na averze slovenských telefónnych kariet niečo príťažlivejšie pre naše oči, atraktívnejšie, zaujímavejšie a lákavé pre zahraničie, čo by malo, ľudovo povedané, „šmrnc“. Jednoducho absolútne bez myšlienky, fantázie všetko „na jedno kopyto“ (vzorec a schéma sa rovná - 2, 3 alebo 4 „šťastné“ a popritom ležiace, sediace, jediace a ešte neviem aké menené osoby a propagácia digitálnej televízie Mágio...). V tomto smere nás pravdupovediac ktorákolvek rozvojeová krajiny sveta strčí „ľavou zadnou do vrecka“...

Vieme, že Slovensko a Slovinsko sú v zahraničí často zamieňané. Aký je však obrovský rozdiel medzi chápaním poslania averzu, ale aj reverzu telefónnych kariet v oboch krajinách. V Slovinsku azda pomaly nie je oblasť ich života, ktorá by nebola prezentovaná na telefónnych kartách, propagácia jednotlivých oblastí krajiny je samozrejma... My môžeme už len spomínať na minulosť. „Zlatý“ Slovak Telecom a všetci jeho predchodcovia v minulosti... A že to „dokáže“ aj nadnárodná značka T-Com, stačí sa pozrieť na obrázky chorvátskych telefónnych kariet, napr. len z posledného obdobia (jedna z možností – pozri napr. www.tomophonecards.com) – staré telefóny, vtáci, zvieratá, kresby, bohatý podmorský svet, šport...). Keď dvaja robia to isté, nie je to to isté..., bohužiaľ na našu škodu!

V druhom prípade tým, že pri tejto neschopnosti ľuďom niečo zaujímavé ponúknuť, však popritom spoločnosť „dokázala“ vyrobiť aj riadny „lapsus“ a z pohľadu zberateľského aj riadnu hanbu. V roku 2007 boli vydané spolu 3 telefónne karty, slovom tri TK... a predsa sa niekomu, kto podľa úradnej štatistiky zarába v priemere zhruba dvakrát viac ako je priemerná mzda na Slovensku, „podarilo“ očíslovať číslom 1/2007 hneď dve po sebe idúce diametrálne odlišné telefónne karty (obrazom aj textom) – spomínam som to v MOT 117, takže máme miesto čísiel 1/2007, 2/2007 a 3/2007 hneď dvakrát 1/2007 a jedenkrát 2/2007. Vtedy sme si asi viacerí povedali, nuž stalo sa... a spomenuli sme si na tesára, ktorý sa utne, alebo koňa, ktorý sa so štyrmi nohami potkne ...!

Je známe, že história sa opakuje. Asi podľa toho sa riadia aj v našom T-Com, inak si to neviem vysvetliť, že tento „variant“ nám znovu niekto, kto je zato zodpovedný, „s úspechom“ tento rok zopakoval! Samozrejme, už môžeme len dedukovať a hádať, ktorá TK v skutočnosti mala byť prvá (1/2009), a ktorá druhá v poradí (1/2009)?! Preto si dovoľím navrhnúť, aby ako prvá (1/2009) bola v katalogu uvedená (A 209) najprv tá s nižšou hodnotou (3 eurá), a ako druhá (1/2009) bola v katalogu uvedená (A 210) tá s tou vyššou hodnotou (6 eur + 1,50 eura).

Mám na mysli hneď prvé dve slovenské telefónne

karty s duálnym zobrazením, ktoré vyšli v roku 2009, tzn nielen ešte so slovenskými korunami, ale hlavne s našou novou menou – eustom. Tieto sa mi bohužiaľ dostali do rúk až v týchto dňoch. Ide o (obrázok č. 1 a 2 - na obálke):

A 209	Digitálna televízia Mágio (asi 3-členná rodinka?)	čip GEM 6b
1/2009 30 000 ks	3 € (90,38 Sk) 30 jednotiek	30 000 ks
A 210	Digitálna televízia Mágio (rovnaká 3-členná rodinka?)	čip GEM 6b
1/2009 20 000 ks	6 € + 1,50 € (180,76 Sk + 45,19 Sk zadarmo) 75 jednotiek	20 000 ks

3 € (90,38 Sk)

Konverzný kurz: 30,1260 €
Karta platí do 31. 12. 2010

Digitálna televízia Magio

③ Vstúpte do sveta digitálnej televízie Magio

Na TK spoločnosti T-Com, bol použitý čip GEM 6b od francúzskej firmy GEMPLUS. Zatiaľ nemám vedomosť, či sa na TK objavil aj čip GEM 6a. Na karte A 209 a A 210 je použitý číslovač TČi 3 (nové označenie podľa môjho nového katalógu – vydanie august 2007, bližšie pozri MOT 113, nahrádzajúce pôvodné označenie TČi), pričom číslovač je umiestnený vpravo dolu na jej zadnej strane. TK má platnosť do 31. 12. 2010.

Tu stojí za zmienku spomenutý aj skutočnosť, že na nových kartách A 209 a A 210 je aj nová informácia o tom, že „cena za 1 tarifný impulz je 0,10 € (3,126 Sk)“. Došlo aj zmenám doterajších sadziieb, a to z doterajších

Nuž a na záver v treťom prípade tým, že sa jej na chvíľu takmer z nás všetkých podarilo vyčariť ilúziu „milionárov...“. Uznajte, vstupovať do eurozóny s konverzným kurzom „30,1260 €“ – má sa zato, že za 1 Sk, to by sme brali asi všetci a všetkými desiatimi.... (obrázok č. 3 – A 209 neprelepený). „Našťastie“ sa to nepodarilo..., pretože časť nákladov oboch TK, domnievam sa, že to bola ešte väčšina, bola údajne rýchle stiahnutá z obehu (?). Ďalej môžem už len „sedliackym rozumom“ dedukovať, že karty boli následne rozbalené, nesprávny text prelepený správnym konverzným kurzom (30,1260 Sk/€) a znovu zabalené (obrázok č. 4 – A 209 prelepe-

6 € + 1,50 € zadarmo
(180,76 Sk + 45,19 Sk) zadarmo

Konverzný kurz: 30,1260 Sk/€
Karta platí do 31. 12. 2010

Digitálna televízia Magio

⑤

ný a obrázok č. 5 – A 210 prelepený). Zatiaľ som nemal možnosť vidieť exemplár TK A 210 neprelepený, ale logika vecí dáva dôvod dedukovať, že to bolo tak aj na tejto telefónnej karte. Nuž, ale uznajte, niet nad prácu odborníkov...!

A na záver malá rada zberateľom. Čas ukáže koľko rarít so zlým konverzným kurzom sa nám do budúcnosti zachová – v podobe telefónnych kariet A 209 a A 210 neprelepených a nerozbalených v originálnom balení ...!! Z predchádzajúcich riadkov je jasné, že spoločnosť to v oblasti telefónnych kariet pri prechode na euro z nášho pohľadu asi len ťažko pozitívne zvládla...

Spracoval mj

3 € (90,38 Sk)

Konverzný kurz: 30,1260 Sk/€
Karta platí do 31. 12. 2010

Digitálna televízia Magio

④ Vstúpte do sveta digitálnej televízie Magio

120 Sk alebo 60 jednotiek (tzn. 2 Sk/ jednotka) na novú tarifu 3 € (čo je 90,38 Sk), ale len za 30 jednotiek.

Z toho mi bohužiaľ vyplýva, že jedna jednotka na A 209 je drahšia o 1,126 Sk/na jednotku, tzn. hneď viac ako o nezanedbateľných 50,0 % ...! Pri telefónnej karte A 210 doterajšia sadzba 180 Sk alebo 100 jednotiek (pričom 20 Sk bolo zadarmo), čo bolo vlastne 1,80 Sk/ jednotku, bola nahradená novou sadzbou 6 € (čo je 180,76 Sk) alebo 75 jednotiek. Z toho mi tiež vyplýva, že jedna jednotka na A 210 je drahšia o 0,61 Sk /na jednotku, tzn. tiež hneď viac ako o rovnako nezanedbateľných takmer 34,0 %...! A pritom to na prvý pohľad vyzerá tak veľmi lákavo, že k 6 € dostanete až 1,50 € zadarmo, čiže 25,0 %...!

Klub filatelistov v Prievidzi oslavuje

Klub filatelistov 53-01 v Prievidzi oslavuje 65. výročie svojho vzniku. Pri tejto príležitosti usporiadal nesúťažnú filatelistickú výstavu, na ktorej sú prezentované dokumenty z histórie vzniku pôšt na Hornej Nitre z pozostalosti prievidzského filatelistu a historika Inocenta Privitzera, a tiež filatelistické materiály zo zbierok členov klubu. Slávnostná vernisáž sa konala 26. marca 2009 v budove Hornonitrianskeho múzea. Príďte sa pozrieť na Hornú Nitru, budete vítaní.

Jozef Solava

Menej bežné poštové tlačivá

V poštovej prevádzke sa používa väčšie množstvo rozličných tlačív, ktorých úlohou je uľahčiť, zjednodušiť a zjednotiť vykonávanie úkonov súvisiacich s podávaním, prepravou a doručovaním poštových zásielok. S časťou tlačív ako sú napr. podacie listky, balíkové sprievodky, peňažné poukážky sa verejnosť bežne dostáva do styku. Časť týchto tlačív alebo celý podací lístok sú ponechávané pri podaní zásielky odosielateľovi. Viaceré iné tlačivá sú určené na použitie iba pracovníkmi pôšt.

V prepravnom procese balíkov sa používa viacero rozličných tlačív, z ktorých niektoré sú určené výhradne pre balíkovú poštu a ďalšie majú širšie použitie. Získanie

niektorých z takýchto materiálov zberateľom je viac menej náhodné, pretože spravidla po skončení predpísanej úložnej doby skončia v zbere papiera.

Žiadosť o vrátenie zásielky, zmenu adresy, zmenu dobierky

Použitie tlačív s podobným určením možno vysledovať od roku 1919. Texty na tlačivách sú dvojazyčné slovensko (česko) – francúzske.

Tlačivo č. 109 a – Žiadosť o vrátenie zásielky (Demande de retrait). Bolo tlačené v hárkoch obsahujúcich štyri kusy.

Tlačivo č. 109 b – Žiadosť o zmenu adresy poštovej zásielky. Bolo tlačené v hárkoch po štyroch kusoch.

Tlačivo č. 109 – Žiadosť o vrátenie zásielky alebo o zmenu adresy (dobierky) poštou alebo telegraficky. Hárok obsahoval dva kusy tlačiva. Podobné tlačivo možno doložiť i z obdobia pôsobnosti Slovenskej poštovej správy v rokoch 1939(?) – 1945 a z obdobia pôsobnosti Československej poštovej správy po roku 1945. Vytlačené bolo čiernou farbou na bielom papieri. Predná strana je určená na vyplnenie údajov pri zasielaní žiadosti poštou a zadná pri zaslaní žiadosti telegraficky. Číslo tlačiva sa nachádza vľavo dolu na prednej strane tlačiva.

Vpredu v hornej časti vľavo je názov príslušnej poštovej správy, napravo miesto na nalepenie poštových známkou uhrádzajúcich poplatky za vybavenie žiadosti. Pod tým sú texty označujúce požiadavky, z ktorých nehodiace sa bolo potrebné prečiarknuť. Hrubo orámovaný priestor pod tým je rozdelený do štyroch úsekov, z ktorých tri majú predtlačené otázky spojené s požadovaným úkonom. V dolnej časti je predtlač na údaje súvisiace s podaním žiadosti, ako sú dátumy, podpisy a odtlačok dennej pečiatky. Zadná strana má podobné predtlače. Približné tlačivo bolo použité v roku 1948.

Ohláška o chýbajúcom balíku

Podobne zamerané tlačivo je uvedené v zozname od r. 1919 v českej jazykovej verzii.

Tlačivo č. 412 a (A) – Oznámenie o chýbajúcom balíku

Československá poštová správa
Administration des Postes Tchécoslovaques

Číslo háruku: 587-11348

ZIADOST O VRATENIE ZASIELKY – retrait
vrátenie zásielky – retrait
zmenu dobierky – modification d'adresse
vrátenie zásielky – retrait
zmenu dobierky – modification d'adresse
vrátenie zásielky – retrait
zmenu dobierky – modification d'adresse

ZIADOST O VRATENIE ZASIELKY – I. DEMANDE DE RETRAIT
I. ŽIADOST O VRATENIE ZASIELKY – I. DEMANDE DE RETRAIT

Ziadam, aby ste vrátili záradu (převodu)
Prière de renvoyer le bureau d'origine
na výplne odosielateľovi (nature de l'objet)
pour être remis à l'expéditeur!

Číslo zásielky: 1149
dňa: 22/06/48
v Bratislave

II. ŽIADOST O ZMENU ADRESY – II. DEMANDE DE MODIFICATION D'ADRESSE
II. ŽIADOST O ZMENU ADRESY – II. DEMANDE DE MODIFICATION D'ADRESSE

Prosím, aby ste napísali (nouveau titre)
Prière de réinscrire (faute indiquée)

Miesto: Bratislava
dňa: 22/06/48

III. ŽIADOST O ZRUŠENIE ALEBO O ZMENU DOBIERKY
III. DEMANDE D'ANNULATION OU DE MODIFICATION DU REMBOURSEMENT

Ziadam, aby ste (annuler)
Prière de (annuler)
zrušili (ou modifier) (Montant les unités ou toutes les unités) dobierku na
le remboursement ground

Číslo dobierky: 1149
dňa: 22/06/48
v Bratislave

Odtlačok pečiatky (Timbre de bureau)
Podpis odosielateľa (Signature de l'expéditeur)

Žiadosť o zrušenie dobierky 1 000 Kčs k balíku z Bratislavy do Orechového, podaná 22. 6. 1948 na pošte Bratislava 1. Poplatky za zrušenie dobierky vo výške 8 Kčs sú uhradené vodorovnou dvojicou známkou 4 Kčs prezident Masaryk z vydania Portréty 1945.

I.

Číslo 15/19 Ohláška chýbajúceho balíka

Poštovému úradu Rozhanovce

Podacia (t)	úrad	<u>Rozhanovce</u>
	číslo	<u>64</u>
	deň	<u>16. IX. 70</u>
Adresát	<u>Slonim Zborov</u> <u>ok. Rozdejov</u>	
Miesto	určenia	<u>Zborov</u>
Úrad	nia	<u>Zborov</u>
Cena	Kčs. h.	Váha <u>13</u> <u>400g</u>
Dobierka Kčs. h.		
Podľa sprievodky	obsah	<u>Film</u>
Odosielateľ	<u>M. V. K. H. M. Rozhanovce</u>	

Označený balík chýba tu od / 196...
Sprievodka je tu od / 196...

- Vyziadajte si od odosielateľa podrobný popis obsahu a obsahu zásielky (aký bol a z čoho)?
- Došiel k Vám balík?
- Kde bol balík vycelý?
- Bol polepený smerovým listkom a ktorým?
- Kam bol balík odoslaný?
- Je Vám niečo známe, čo by viedlo na stopu balíka?
- Oznamte, či a ktorá pošta hlásila, že k balíku chýba sprievodka?
- Bolo podaných v ten istý deň tomuto istému adresátovi viac balíkov?

9.

*) Odpovedzte na druhej strane!
**) Čo sa nehodí, preškrtnite.

Denná pečiatka

21.9.1970

11-120 A (III-1064) — TSNP-LM — 1250-64

Ohláška chýbajúceho balíka, podaného na pošte Rozhanovce 16. 9. 1970 s hmotnosťou 13,20 kg, s obsahom filmu, určeného pre adresáta v Zborove. Podacia pošta na druhej strane tlačíva odpovedala, že z balíka sa odlepila adresa, a preto jej bol vrátený späť z Prešova. Ohláška bola vypísaná 21. 9. 1970 a odpoveď na ňu 23. 9. 1970.

dza predtlač na odpovede opytovanej pošty. Číslo tlačíva sa nachádza na prednej strane vľavo dolu. Opísané tlačívo bolo použité v roku 1970.

Oznámenie chýbajúcej sprievodky

V podkladovej literatúre (1) je rovnomerné tlačívo uvedené pod číslom 412 b s tým, že bolo tlačené v hárkoch obsahujúcich štyri kusy s českými textami. V prameni (2) je pod rovnakým označením uvedené tlačívo Ohláška nadpočetných balíkov, ktoré bolo taktiež tlačené v hárkoch obsahujúcich štyri kusy, ale s poznámkou „modré“ (papier ?, tlač textu?). Vestník č. 94/1924 informuje, že tlačívo č. 412A Ohláška nadpočetných balíkov bola tlačená v hárkoch po štyroch kusoch v zelenej farbe.

Tlačívo č. 412B – Po roku 1945 je toto tlačívo uvádzané ako Ohláška chýbajúcej sprievodky.

Tlačívo č. 11 – 120 B – Ohláška chýbajúcej sprievodky. Má veľkosť A6 nalezato a je tlačené obojstranne zelenou farbou na bielom papieri. Vypisovalo sa, ak k došlému balíku neprišla sprievodka

ku bolo tlačené v hárkoch, ktoré obsahovali štyri kusy tlačíva.

Tlačívo č. 11-120 A – Ohláška chýbajúceho balíka.

Toto tlačívo sa vypisovalo na dodacej pošte po porovnaní došlých balíkov a sprievodiek, a to v prípade, ak sprievodka došla a balík k nej do určeného termínu, napr. do piatich dní, neprišiel. Ohláška sa posielala na podaciu poštu, prípadne i na poštu, ktorá balík doposlala alebo vrátila. Na sprievodku k takému balíku sa mala napísať poznámka „Chýba“. Obojstranné tlačívo formátu A5 bolo tlačené čiernou farbou na nažltlom (možno pôvodne bielom) papieri. Lícna strana slúži na napísanie údajov o adresnom poštovom úrade, údajov o balíku a obvyklých dátumových údajov. Údaje o balíku sú uvedené v hrubo orámovanom priestore. Napravo od neho sú vytlačené otázky uľahčujúce pátranie po balíku. Na zadnej strane tlačíva sa nachá-

C. 5/11

Dňa 16. 9. 1970 došiel nám bez sprievodky balík:

Podacia (t)	úrad	<u>102</u>
	číslo	<u>102</u>
Adresát	<u>Jiřka Štěpánová</u>	
Miesto	<u>Národný národ Váhom</u>	
Úrad	určenia	<u>- - -</u>
Cena	Kčs.	Dobierka Kčs. Váha <u>7,200g</u>
Obsah	Obsah	
Odosielateľ	<u>Štefán Štěpánka Štěpánky 110</u>	
Int. odoz. na balík	<u>Prace p. Mladých</u>	

Pôvodná sprievodka došla nedošla.
a) Balík bol ďalej vypravovaný do *)
b) Balík bol dodaný adresátovi *)
c) Balík nebol dodaný adresátovi, pretože *)

Späť: Národný národ Váhom
92555

*) Čo sa nehodí, preškrtnite.
11-120 a (I-1064) — 21.1. 2044-30 G 2570

Vec spojovej služby.

Tlačívo č. 11 – 120 B Ohláška chýbajúcej sprievodky k balíku s hmotnosťou 7,2 kg z Prostějova do Vinohradov nad Váhom z 10. 10. 1978. Balík bol doručený na náhradnú balíkovú sprievodku.

Číslo 9/1944

Ohláška nedoručiteľnosti

Poštovému úradu *Boleráz*

Meno odosielateľa	<i>M. R. pre sprac. kniž.</i>		
Bydlisko	<i>Boleráz</i>		
Zásielka(y)	<i>B.</i>		
Podací (ie)	číslo(n)	<i>48</i>	
	úrad	<i>Boleráz</i>	
	deň	<i>19. IV. 44</i>	
Meno adresáta	<i>Lion, ul. v. nábr. v. Trstníku</i>		
Bydlisko	<i>Trstník p. r.</i>		
Udaná cena	-	<i>7</i> kg <i>700</i> g	
Doberka	-	Kč	h

Tato zásielka jest **nedoručitelná** *)
Tieto zásielky sú **nedoručiteľné** *)
poveľač *Lion, ul. v. nábr. v. Trstníku, neposťuje sa.*

ORECHOVÁ Dňa *21. IV. 44.*

podpis *9.*

Číslo 7

Odpoveď

Poštovému úradu *Orechová*

Odosielateľ

a) odoprel prijaté oznámenie*)
b) neodovzdal žiadaného prehlásenia včas*)
c) žiadal, aby*) *zadal kniž.*

Josefoppelt, Trstník 7/9

MOLENÁ Dňa *29. IV. 44*

podpis *f*

*) Škrtnite, čo sa nechodí

Tlačivo 419 A a st. (1.1944)

Pošta Orechové zaslala 21. 4. 1944 Ohlášku nedoručiteľnosti balíka na poštu Boleráz pretože adresát uvedený na balíku a sprievodke k nemu nejestuje. Odosielateľ v odpovedi žiadal, aby balík bol dodaný novému adresátovi. Poplatok za ohlášku vo výške 1,30 Ks je uhradený známkou 1,30 Ks zo série Kniežatá na tlačive č. 419A čs. pôvodu vytlačeného v roku 1936 a použitého v roku 1944.

do piatich dní. Dodávacia pošta tlačivo vyplnila v určenom priestore na prednej strane podľa údajov na balíku a zaslala ju podávacej pošte, alebo pošte ktorá balík doposielala alebo vrátila. V hornej časti zadnej strany boli vytlačené otázky, vzťahujúce sa k balíku, ako napr. o výške poplatkov viaznucich na balíku a podobne. Pod týmito otázkami je predtlač na odpoveď pošty, odkiaľ balík prišiel. Balík bez sprievodky bol spravidla doručený na náhradnú balíkovú sprievodku. Dokladové tlačivo bolo použité v roku 1978.

Ohláška nedoručiteľnosti

Ak nebolo možné poštovou zásielku doručiť a odosielateľ nevyznačil na nej ako sa má s ňou v prípade nedoručiteľnosti postupovať, oznamovala mu dodacia pošta nedoručiteľnosť zásielky.

Tlačivo č. 419a – je uvádzané v literatúre (1) ako Zpráva o nedoručiteľnosti zásielky. Bolo tlačené v hárkoch po štyroch kusoch.

Tlačivo č. 419A – Ohláška nedoručiteľnosti (tlačené v hárkoch po štyroch kusoch) je uvedené v publikácii (2) a (3).

Tlačivo č. 419A – Ohláška nedoručiteľnosti, vydané v roku 1936 v slovenskej jazykovej úprave, možno doložiť použité Slovenskou poštovou správou v roku 1944. Tlačivo má formát A5 s jednostranne vytlačenými textami v čiernej farbe. V hornej časti je predtlač na evidenčné číslo tlačiva použité príslušnou poštou, názov tlačiva. V hrubo orámovanom priestore sú údaje o nedoručiteľnej zásielke. Napravo od rámečka je miesto na uvedenie dôvodu nedoručiteľnosti zásielky a odtlačok dennej pečiatky pošty, ktorá Ohlášku vyplnila. V dolnej časti je miesto na odpoveď odosielajúcej pošty a na dokladovom tlačive i známka uhrádzajúca poplatok za

zaslanie tlačiva adresnej pošty a odtlačky dennej pečiatky znehodnocujúce nalepenú známku a vyznačujúce deň vybavenia odpovede.

Opisy určenia a vyhotovenia tlačív sú na rozdiel od predchádzajúcich podobných príspevkov, ktoré vychádzali prevažne z použitých tlačív, priblížené vo väčšej miere z predlôh – informácií uvedených v Prameňoch.

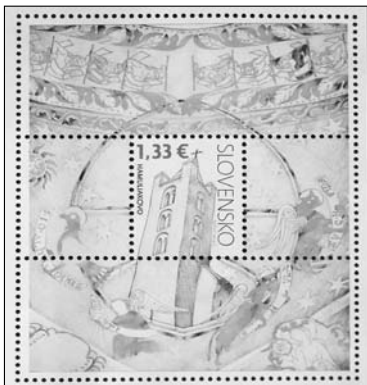
Dušan Evinic

Pramene:

1. Jan Tauc: Seznam tiskopisů pro výkonou službu poštovní... (z roku 1919)
2. Ministerstvo pošt a telegrafu Praha: Seznam všeobecných tiskopisů poštovní, telegrafní, telefonní služby (z roku 1931) (Exponet 0442/2008 Miroslav Štefek)
3. Žatecký, Sýkorová: Poštová prevádzka III
4. D. Evinic: Balíková pošta na Slovensku 1918 – 1985 (Filatelistické state č. 16)
5. Zbierka autora

MÁTE SLOVO

Náš čitateľ kúpil na pošte v Považskej Bystrici hárček z emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska – kostolík Hamuliakovo. Pri porovnaní s ďalšími hárčkami tejto emisie zistil viditeľnú výrobnú chybu – zvislý posun ocelotlača voči ofsetu asi 1 mm. Na priloženej fotografii sú najvýraznejšie rozdiely v týchto detailoch:

- poloha kríža oproti znaku €,
- ukončenie obrysu ľavého rohu veže,
- svetlý pruh nad krídlami sv. Matúša a sv. Lukáša,
- počet pruhov pod vežou,
- perforácia pod ľavým spodným oknom.

Pri zväčšení obrázku sú rozdiely veľmi dobre viditeľné.

Ďakujeme nášmu čitateľovi, ktorý chcel ostať v anonymite, za ukážku. Prívitáme aj ďalšie zistenia.

(red.)

Bohemo – Slovácikum na bankovke Iraku

Československá republika mala veľmi dobre rozvinuté obchodné styky s arabskými krajinami skoro vo všetkých oblastiach priemyslu, služieb, športu a vojenstva. Naši odborníci budovali a prevádzkovali kompletne fabriky, ba aj pre nich nové oblasti výroby. Mlynské technológie do Sýrie, Iránu a Iraku prostredníctvom PZO Technoexport dodával podnik Továrna mlynských strojů v Pardubiciach. Na montáži a zabezpečovaní následnej prevádzky sa popri Čechoch uplatňovali aj montéri a technológovia zo Slovenska. Niektorí tam zotrvali i viac rokov, lebo prácu našich technikov a technológov si v týchto krajinách vážili.

Jeden z najväčších komplexov na skladovanie a spracúvanie obilia a ryže je vyobrazený na 50 dinárovej bankovke Iraku. Relatívne krátke pobrežie Iraku viedlo v Perzskom zálive k vybudovaniu obrovských síl, ktoré priamo z lodí alebo na lode nakladali

NOVÁ PEČIATKA

4. 5. 2009 * Trenčín 1

autori grafickej predlohy:
Ivan Kubela,
Vladimíra Kmetová

Filatelistický výstup POLANA 2009

Vážení filatelisti a priatelia filatelie, tohtoročný filatelistický výstup sa uskutoční v sobotu 20. júna 2009. Jeho východiskovou stanicou, miestom stretnutia, bude Detva a cieľom vrchol Polany vo výške 1 457 m n. m.

V tomto roku je akcia organizovaná v rámci filatelistickej výstavy Slovensko 2009 a na počesť 40. výročia vzniku Zväzu slovenských filatelistov, k čomu sa zameria aj program. Organizačné pokyny budú uverejnené v Zberateľovi č. 5/2009 a na filatelistickom portáli Informácie o blížiacich sa filatelistických podujatiach.

Predbežný záujem možno oznámiť na uvedený mailový kontakt a záujemcovia v termíne 15 dní pred plánovaným podujatím dostanú mailom podrobnejšie informácie. Organizátori podujatia KF Nitra a KF Piešťany vás na tohtoročné filatelistické stretnutie na Polane už teraz srdečne pozývajú.

Kontakt: alexurminsky@gmail.com, ☎ 0905 406 500

obiloviny s vysokým hodinovým výkonom dopravných ciest. Československo dodalo do Iraku a rozpracovalo takmer 20 obilných mlynov a síl.

Veľa arabských trhov sa po roku 1990 stalo pre nás minulosťou. TMS Pardubice, ktorá sa vrátila k svojmu pôvodnému menu zakladateľa, Josefa Prokopa a synové, na to doplatila bankrotom. Napriek tomu táto ban-

kovka, ale aj ďalšie z afrických a ázijských krajín sú dokumentom vyspelosti Čechov a Slovákov vo viacerých výrobných odvetviach.

A. Urmínský

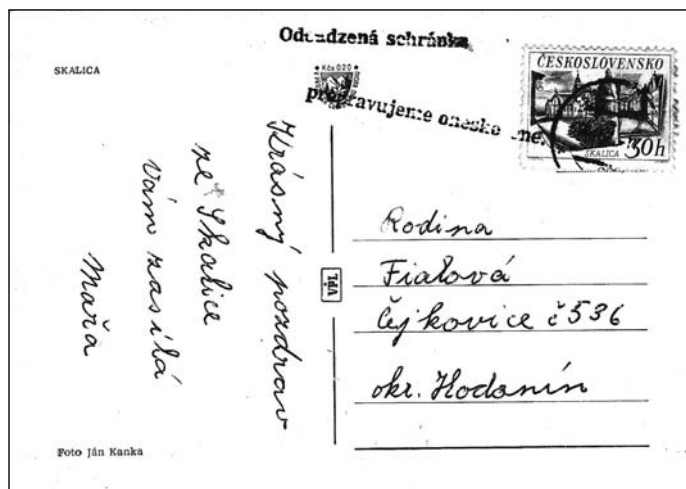

Odcudzená poštová schránka

Cesty pošty bývajú kľukaté, a nie vždy je to dané iba geografickými pomermi medzi miestom podania a miestom určenia poštovej zásielky. Totiž tu i tam sa vyskytnú objektívne alebo subjektívne príčiny, ktoré zabránia pošte splniť svoj primárny cieľ – včas a správne doručiť prepravovanú zásielku adresátovi. Ak sa tak stane

ných službách. V takýchto prípadoch sa zásielka poväčšine bez stopy stratí, no sú aj vzácne prípady, keď sa podarí páchatela vypátrať a dokonca „zadržané“ zásielky, i keď niekedy po dlhých mesiacoch či rokoch, doručiť adresátom.

Z nedávnej doby je známy prípad, keď „nenechavci“

a zdržanie je podstatne dlhšie ako je únosné, pošta sa snaží nejakým spôsobom vyznačiť na zásielke (zriedkavejšie pripojením vysvetľujúceho listu či letáčka) dôvod jej zdržania, aby predišla sťažnostiam používateľov poštových služieb.

Z dávnominulých čias, keď sa preprava zásielok počítala na hodiny, nanajvýš dni, sú známe odtlačky pečiatok „Nach Abgang der Post“ či „Posta indulás után“ (po odchode pošty), ktorými pošta signalizovala možné azda len jednodenné zdržanie zásielky. Inou príčinou zdržania zásielky mohli byť vojnové udalosti, prírodné katastrofy alebo havárie prepravných prostriedkov. Pomerne hojne sa vyskytujú prípady, keď sa zásielka kdesi cestou zatúla a musí prejsť dvakrát okolo sveta, aby sa napokon dostala na miesto určenia. V zahraničí sa používajú na označenie takýchto zásielok pečiatky typu MISSENT TO.. (omylom zaslané do..).

Pre poštu najtrápnejší prípad nastáva vtedy, ak sa „slubne“ vyzerajúca zásielka dostane do rúk nejakého nepoctivca, pracujúceho v poštových alebo preprav-

na břeclavskej pošte potajme uskladnili niekoľko desiatok vriec s poštovými zásielkami v nepoužívanom priestore na železničnej stanici. To sú už „veľké ryby“, ale vyskytovali sa aj drobní príležitostní zlodějčkovia, ktorí nepohrdli jednorázovým „prilepšením si“ krádežou zásielok ešte predtým, než sa tieto dostali do rúk poštom. Buď sa vlámali do poštovej schránky, alebo ju drzo demontovali z jej stanoviska a jednoducho ju ukradli. Kdesi v ústraní ju potom pokojne otvorili a dokonali svoje dielo vybratím obsahu listov. Zrejme nejaký takýto scenár sa odohral na pozadí prepravy pohľadnice (na obr.), odosla-

nej niekedy v októbri 1967 alebo 1968 zo Skalice do Čejkovic na Hodonínsku. Prídavné pečiatky „Odcudzená schránka“ a „prepravujeme oneskorené“ svedčia o tomto kriminálnom skutku. Pre zlodějov bezcenné zásielky mohli byť zaistené buď priamo u nich, alebo pohožené kdesi na smetisku. Samozrejme, pošta považovala za svoju svätú povinnosť riadne ich doručiť adresátom, označením dôvodu zdržania sa však sama „vyvinila“. Každopádne sa postarala o vznik zaujímavej celistvosti, akých zrejme nebude veľa.

Ing. M. Bachratý

Operence – spoločníci človeka

ŠKOVŘÁNOK POĽNÝ

Veľmi dobre si spomínam, keď som ako malý chlapec so svojím otcom v jarnom čase pracoval na poli. Poháňal som koňa, aby držal smer a otec za pluhom odkrajoval brázdou za brázdou. Do tejto pokojnej a zdanlivo monotónnej práce nám spieval škovránok, stúpал do výšok a spieval z plného hrdielka. Bolo to čosi, čo príjemne hrialo pri srdci, bolo to niečo nádherné. Toto drobné a milé vtáčatko často spestrovalo ťažkú prácu roľníkov na poli.

Už dávno predtým ako človek začal kultivovať step a meniť polia siatim monokultúr, mala aj príroda svoju členitosť s druhovou pestrosťou hniezdličov. Pastieri rozpoznávali päť etáží skôr ako ich opisovali ekológovia na základe zložitých výskumov. Mali svoje pomenovania a každý druh vtáctva v etážach mal svoje hniezdiská. Škovránok poľný si vyhladával hniezdenie v najvrchnejších etážach stepi na takzvaných pastierskych laviciach porastených trávou a krovím. Tieto polia – stepi, kde pulzoval pestrý život sa usilujeme likvidovať za každú cenu melioráciami. Zrúcaním etáží a vyrovnávaním kontrastov sa začala vymieranie druhov.

Dnes si tiež rád vyjdem na jar do polí, no už zriedka kedy je počuť hlások škovránka a potom hluk mechanizmov na poli prehlúši akýkoľvek spev, preto dnešný poľnohospodár už škovránka nepočuje...

Škovránok poľný

(*Alauda arvensis* L. čelad *Alaudidae*) je o niečo väčší ako vrabec domový, meria asi 18 cm. Obe pohľavia sú rovnako zafarbené. Na chrbtovej strane je zemo-vohnedý s pozdĺžnymi čiernymi škvrnami. Brušnú

stranu má špinavobielu, ktorá prechádza na prsiach do hrdzavožltej s čiernohnedými škvrnami. Chvost je čiernohnedý, nad okom je svetlejší pásik. Zobák je na vrchnej strane čierny, oči a nohy sú tmavohnedé. Žije

v Európe, v miernom pásme Ázie a v severozápadnej Afrike. Škovránky patria k typickým obyvateľom kultúrnych stepí. Je rozšírený všade tam, kde sú lúky, polia a pieskovité stepi. Nežije v súvislých lesoch, barinatých krajoch a vo vysokých vrchoch. Je všežravý. Rovnako vyhladáva rastlinnú aj živočíšnu potravu. V jeho rastlinnej potravě sú zastúpené semená obilnín a tráv, najmä ovsu, pšenice, jačmeňa, prosa, maku a ohnice. Škovránkovou živočíšnou potravou sú rovnokridlovce, hladké húsenice a drobné chrobáky. Potravu hľadá vždy na zemi.

Hniezdo si stavia jednoduché, ale úhladné z trávy, korenkov a listov, a je umiestnené na zemi. Hniezdi dvakrát do roka. Samica zakaždým znáša tri až päť žltkastých alebo zelenkastých vajíčok husto posiatych tmavosivými až hnedými škvrnami. Na vajíčkach samička sedí 12 až 14 dní. Mláďatá ostávajú v hniezde 10 dní a starajú sa o ne obaja rodičia. Mladé opúšťajú hniezdo skôr než vedia lietať a potom sa začínú dožadovať potravu od rodičov slabším hláskom. Mladého škovránka dokonale maskujú v spleti tráv chumáče páperčeka. Škovránok poľný patrí medzi užitočné vtáky. Krátke krídla mu umožňujú vznášať sa v povetří dlho na jednom mieste a spievať. Pri speve sa trepotavo

dvíha rovno alebo v špirále do výšky a spúšťa sa odiaľ spočiatku pomaly, napokon padá ako kameň s krídlami pritisnutými k telu. Niekedy spieva aj na zemi, na vyvýšenom mieste. Je spev je dobre známy.

Jozef Solava

Spoločné vydania (11)

Vodná cesta svätého Vavrinca

V tejto časti som sa rozhodol priblížiť opäť dve spoločné vydania, tentoraz USA a Kanady venované vodnej ceste svätého Vavrinca, ktoré vydali obe krajiny 26. 6. 1959 a 26. 6. 1984.

To staršie bolo vydané pri príležitosti otvorenia tejto vodnej cesty a novšie pri príležitosti jej 25. výročia existencie. Prvé kanály na rieke Sv. Vavrinca sa začali stavať už v roku 1783 s cieľom prepojenia Veľkých jazier s Atlantickým oceánom, ale plány už existovali od roku 1700, no staviteľ J. Cartier skrachoval skôr, ako začal realizovať svoj zámer.

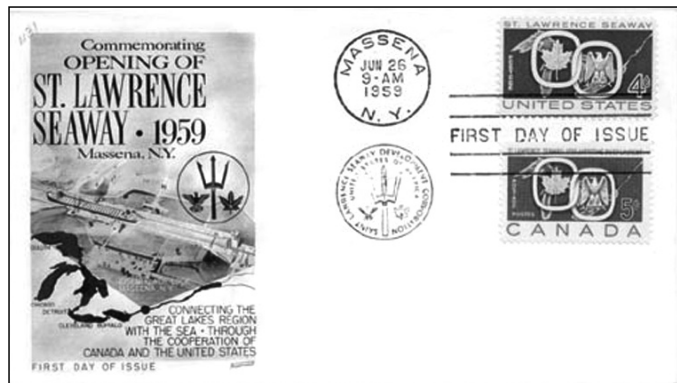
V roku 1749 F. Piquet opäť prišiel s plánom dostať lode z Atlantiku až do Ontarijského jazera, no pre nedostatok financií sa plán opäť nerealizoval. Prvé lode sa z Atlantiku do Ontarijského jazera dostali v roku 1851, keď sa zrealizoval projekt prieskumníka A. Mackenzieho

kanálov. Až roky po 2. svetovej vojne spojili obe krajiny, keď rástla potreba prepravy tovaru a spotreba elektriny. Začiatkom päťdesiatych rokov zvíťazil zdravý rozum a obe krajiny sa dohodli na spoločnom projekte.

Stavba sa začala v roku 1954 a ukončila sa v roku 1959. Stála takmer miliardu amerických dolárov, pričom väčšinu platila Kanada s ká strana, teda v skutočnosti Británia. Staršie, už existujúce kanály sa prehĺbili a postavili sa aj celkom nové.

Táto vodná cesta bola 26. 6. 1959 slávnostne otvorená za prítomnosti amerického prezidenta D. Eisenhowera, kanadského premiéra J. Diefenakera a britskej kráľovnej Alžbety II. na kráľovnej jachte Britannia v Québecu. Cesta je dlhá 3 762 kilometrov, začína sa na východnom pobreží ostrova Anticosti v estuári rieky Sv. Vavrinca a končí v najzápadnejšej časti Horného jazera pri americkom meste Duluth. Celkový výškový rozdiel je 183 metrov. Môžu po nej plávať lode s takými rozmermi, aké majú plavebné komory na Wellande, no z celkových rozmerov kanálu treba odrátať 10 % kvôli bezpečnej plavbe lode. Komory vo Wellande sú dlhé 225,5 m, široké 23,2 m a hlboké 7,9 m.

starý 50 rokov. V rokoch 1900 až 1950 bolo už kanálov viac, ale medzitým už sa stali plytkými pre stále väčšie lode. Preto sa v rokoch 1912 – 1932 najvyužívanejší z nich Welland rozšíril a prehĺbil do dnešnej podoby. Ale potom sa spoločné ciele USA a Kanady rozišli a každá z krajín plánovala na svojom území postaviť vlastný systém kanálov, USA sa dokonca spoliehala na prepravu tovaru železnicou vedúcou popri starom systéme

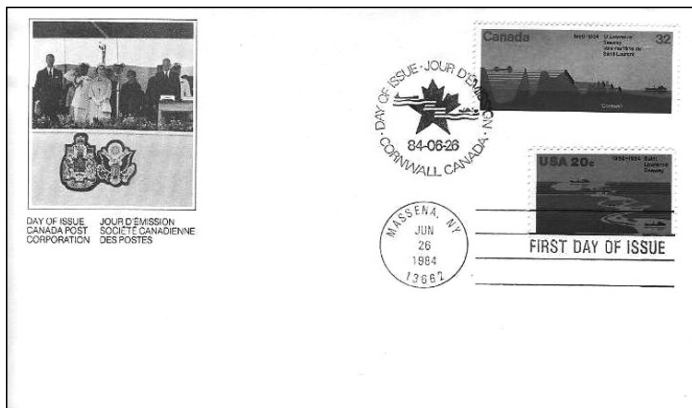
vytvarovaní, výletných lodí je málo. Navyše v súčasnosti je sústava kanálov nie vždy funkčná, lebo hladina jazier počas stále častejších období bez zrážok klesá a najlepšie to vidieť pri naplňaní plavebných komôr. Po prvé jazero (Ontario) bolo postavených sedem plavebných komôr, kanál Welland medzi Erijským jazierom a jazierom Ontario ich má osem a ďalšie štyri sú na rieke St. Marys medzi Horným a Hurónskym jazierom. Kanálov je

12 a polovica z nich je pozdĺž rieky Sv. Vavrince s celkovou dĺžkou asi 100 km. Ďalšie sú: South Shore, s dĺžkou 26 km medzi Montrealom a jazerom St. Louis s dvomi plavebnými komorami prekonávajúcimi výšku 13,7 metra, ďalej Beauharnois, s dĺžkou 21 km medzi jazerami St. Louis a St. Francis s dvomi plavebnými komorami prekonávajúcimi výšku 25 metrov, ďalej Wiley-Dondero, s dĺžkou takmer 15 km a s opäť dvomi plavebnými komorami prekonávajúcimi výšku 26 metrov, ďalej Iroquois, dlhý len pol kilometra s jednou plavebnou komorou, predposledným kanálom je už skôr spomenutý Welland, s dĺžkou 43,5 km a ôsmimi plavebnými komorami prekonáva výšku až 99,4 metra. Posledným kanálom je St. Mary's Falls so štyrmi dvojitými plavebnými komorami prekonávajúcimi výšku sedem metrov. Napriek tomu, že išlo o veľkolepé dielo, ktoré malo

na 1959 tvorí jedna známka v oboch krajinách s rovnakým návrhom za Kanadu A. L. Pollock a G. M. Trotter a za USA A. Copeland. Na návrhu spolupracovalo ešte ďalších šesť tvorcov. Na modrom pozadí známky je sústava jazerá a rieka Sv. Vavrince a v popre-

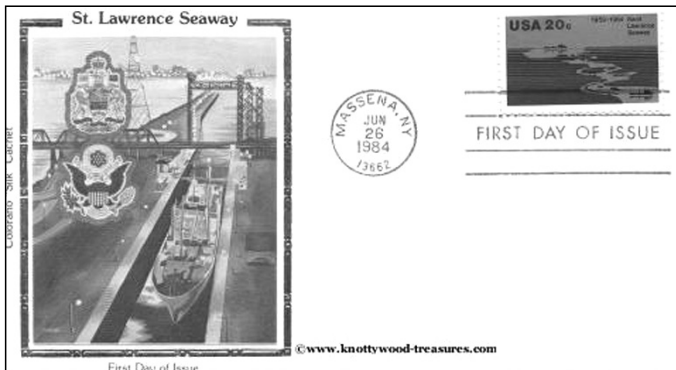
dí sú v ováloch štátne znaky Kanady a USA. V hornej časti známky je nápis Vodná cesta svätého Vavrince, (či skôr Morská cesta svätého Vavrince) v angličtine, na kanadskej známke aj vo francúzčine a v dolnej časti názov štátu, oba červenou farbou. Kanadská známka má nominálnu hodnotu 5 c a americká 4 c, čo v oboch prípadoch zodpovedalo cene listu 1. triedou vo vnútroštátnej preprave.

priniesť zrýchlenie a zlacnenie prepravy tovaru, prinieslo aj nežiadúce účinky. Aby mohli efektívne fungovať vodné elektrárne, museli byť postavené prívodné kanály a vyrovnávacie nádrže. Jedna z nich pohltila 10 dedín. No najhoršie je to, že do jazier lode vo svojich vyrovnávacích nádržiach zavliekli mihľu morskú, parazitickú rybu dlhú až 120 cm, ktorá výrazne znižuje počty rýb, ohrozuje ich zdravie a znižuje úlovok. Ďalším zavlečencom je mušľa zebrovaná, ktorá sa invazívne šíri, utláča pôvodné druhy a spôsobuje problémy obalením meracích prístrojov a vráť plavebných komôr.

Prvé spoločné vydanie z 26. jú-

ko cez 10 000 eur. Keďže americké známky boli tlačené modernejšie, pri nich prevrátený stred nebolo možné

vyrobiť. Časť amerických známok má na zadnej strane obťaž obrazu známky, ktorá vznikla počas tlače, keď sa ešte nie celkom vyschnutá farba na TL vpila aj do zadnej strany TL, ktorý bol položený na ňu.

Druhý spoločné vydanie tvorí tiež len jedna známka v každej z krajín. Bolo vydané presne o 25 rokov (26. júna 1984) k striebornému jubileu tejto vodnej cesty a už nie je také jednotné, skôr na prvý pohľad sa podobá na sériu známok, pretože akoby jedna známka dopĺňala druhú. Strieborné jubileum podčiarkuje aj strieborná farba na pozadí, zvyšok známky je v rôznych odtieňoch modrej. Zároveň vtedy Kanada oslávila 200. výročie začatia tejto stavby. Na kanadskej známke je

akoby prierez vodnou cestou so vzdúvadlami a červenou bodkou, ktorá označuje riadiace centrum vodnej cesty v meste Cornwall. Kanadská známka bola vytlačená v tlačiarňi Canadian Bank Note Company, Limited v náklade 20 500 000 kusov ofsetom s nominálnou hodnotou 32 centov podľa návrhu E. Barenshera. Jej rozmery sú 56 x 26 mm na šírku. Americká známka zobrazuje akoby pohľad z raketoplánu od Atlantického oceána až po Horné jazero. Má nominálnu hodnotu 20 centov a rozmery 40 x 26 mm na šírku. Na oboch známkach nechýba v pravom dolnom rohu na začiatku vodnej cesty, ako aj v Hornom jazere na konci vodnej cesty obrovská nákladná loď. **dn**

Vandrovný list

Je to jedno z pomenovaní listov, na ktorých v polovici 19. storočia pošta pečiatkami dokumentovala pohyb listu v reálnom čase po trase, ktorou bol list dopravený

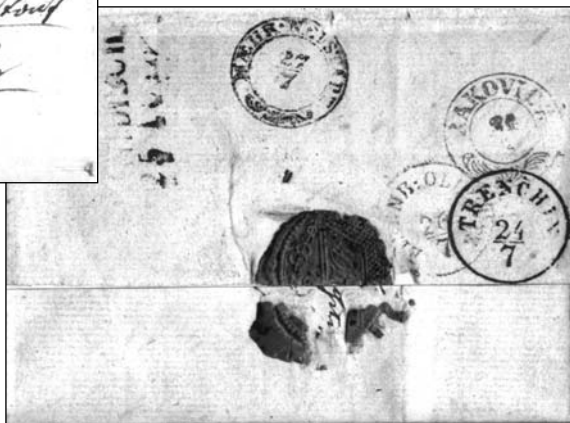
O dva dni bol už v Olomouci a 27. júla v cieľi, ktorým bolo Moravské Nové Mesto. Všetky uvedené poštové pečiatky sú kruhové. Kde však bol list medzi 24. a 26. júlom? Dvojriadková pečiatka na liste vľavo má zreteľný len dátum 25.

Poštový úrad alebo poštu, ktorá dvojriadkovú pečiatku použila, sa dá iba vyušíť. Bolo Uherské Hradište (Ung. Gradisch) na poštovej trase tohto „vandrovného“ listu? Alebo iné? Zaujímavá je aj pečiatka odosielacej pošty PISTYÁN, teda ešte v nemeckom jazyku. List je zaujímavý aj tým, že zatiaľ je pravdepodobne najstarším známym

od odosielateľa k adresátovi. Okrem odosielacej pošty a pošty najbližšej, resp. konečnej k adresátovi sú na týchto listoch aj pečiatky pôst, na ktorých sa poštové kurzy križovali alebo rozdeľovali. List je autentickým dokumentom poštovej trasy v konkrétnom čase. Niekedy aj odosielateľ slovom „via“ alebo „ueber“ predznačuje predpokladanú alebo známu trasu pre svoju zásielku.

List odoslaný z pošty Piešťany 24. júla 1851 (definitívna pošta bola otvorená 1. 1. 1851), vyfrankovaný známku 6 gracijarov z prvej rakúskej emisie „vandroval“ najskôr do Rakovic a považskou trasou bol ešte v deň podania dopravený do Trenčína.

zachovaným poštovým dokladom pošty Piešťany. Ak poznáte starší, budú Vám spracúvatelia histórie pošty v Piešťanoch vďační za informáciu, či kópiu.

uký

HLASY A OHLASY

Ad: Žofia Bosniaková alebo Bošňáková?

Zaujal ma príspevok pod týmto názvom v druhom tohtoročnom čísle nášho časopisu. Najprv som si myslel, že to nemôže byť problém, veď jazykovedci a historici by mali dať jednoznačnú odpoveď a na základe týchto údajov by mal byť aj na známke uvedený správny prepis mena.

Začal som pátrať aj po ďalších prameňoch informácií. Reprezentačná publikácia Historický kalendár Slovenska vydavateľstva Perfekt, a. s., Bratislava (2005) na str. 137 uvádza Žofia **Bošňáková**.

Internetová stránka obce Teplica nad Váhom, ktorej je Žofia najbližšie, prináša viac súvisiacich dokumentov. Z nich reprodukujem tie, ktoré by mali dať odpoveď na nastolenú otázku.

Jeden z viacerých materiálov prináša tieto informácie (citujem):

„Autentický údaj o narodení **Žofie Bošňákovej** je obsiahnutý vo vlastnoručne písaných rodinných záznamoch jej otca Tomáša **Bošňáka**, kapitána Filákovského hradu. Miesto uloženia dokumentu a jeho signatúra: Magyar Országos Levéltár, Budapest, **Bosnyák** család levéltára, fasc. 34, no. 84.“ Azda netreba pripomínať ako sa toto meno správne číta... (Určite nie Bosniak!).

Text originálneho záznamu v maďarčine je nasledujúci:

„Anno 1609 juniusnak második napján adta Isten ez vilaghra Suránban Sophia leányunkat, kedden het órakor reggel.“ Slovenský preklad záznamu znie:

„Dňa 2. júna 1609, v utorok ráno o siedmej hodine, dal Boh na tento svet našu dcéru Žofiu v Šuranoch.“

Jazykovedný ústav SAV sa prikláňa k prepisu mena v tvare **Žofia Bošňáková**, v akom sa

uvádza aj v encyklopédii Beliana, ktorej vydavateľom je Slovenská akadémia vied, pričom odporúča prihliadať aj na historické dokumenty. A tie sú jednoznačné. Budú aj postačujúce?

(R. K.)

www.i-sk

Spoločnosť I&I PR, s. r. o., ktorá sa zaoberá vydávaním príležitostných medailí z drahých kovov a vydávaním umeleckej grafiky, vydala zlatú a striebornú verziu prvej euroznámky na Slovensku. Predobrazom tohto trojrozmerného odrazku je poštová známka nominálnej hodnoty 1 euro, ktorej autorom je akad. maliar Martin Činovský.

Zlatý a strieborný variant vychádza v limitovanej sérii (50 ks Au a 250 ks Ag), pri dodržaní všetkých autorských práv. Distribuované do predaja v partnerských predajniach. Bližšie informácie: www.i-sk a Zberateľ, Bratislava, Račianske múto 1/D

Frankatúry eurových známok

Vydanie prvých slovenských eurových známok je ojedinelým počinom slovenskej pošty. Vydanie pamätnej jednoeurovej známky 1. 1. 2009 a ďalších 12 známok na druhý deň po Novom roku robí tieto dve emisie spolu dosiaľ najväčšou sériou medzi novodobými slovenskými známkami. Jednofarebné prevedenie druhej časti známok vrátane poštového hárdčka so známkou 1,33 eura, dáva zberateľom možnosť vyhľadávať celistvosti a zbierať rôzne frankatúry, čo nesporne obohacuje filatelistickú prax, čo môže pripomínať niektoré historické súvislosti s vydaním viacpočetných československých známkových sérií, napr. klasických Hradčian (aj keď všetky hodnoty nevyšli v jediný deň) alebo neskôr známok Londýnskeho vydania a portrétov T. G. Masaryka, E. Beneša a M. R. Štefánika z roku 1945 (obe série po 16 známok). Podobne veľká 13-známková

ková frankatúra, keď na požadovaný poštový poplatok sa využije jediná známka, napr. 0,33 eur na list 2. tarifnej triedy do hmotnosti 50 g. Zaujímavým príkladom je samozrejme aj situácia, ktorá nastala s využitím frankatúry FDC s vylepenými známkami nižšej hodnoty ako 33 centov, ktoré tiež pri poštovom použití môžeme pokladať za jednoznámkové frankatúry, aj keď nominálna hodnota vylepených známok nezodpovedá príslušnému tarifu.

Viacnásobná frankatúra vznikne vtedy, keď požadované výplatné sa uhradí najmenej dvoma alebo viacerými rovnakými známkami, buď v páske, v blokoch alebo jednotlivo. Napr. poplatok za neštandardný list do 100 g je 0,60 eura a na liste bude 3-páska 20 centovej známky alebo 6-páska 10 centovej. Teoreticky sa môžu vyskytnúť aj „frankatúrové bomby“ 60 ks jednocentových známok alebo iných nižších hodnôt niektorej známky na vyplatenie relatívne vysokého poštovného na konkrétnu zásielku. Prvý uvedený príklad je trojnásobná, druhý 6-násobná frankatúra.

Nepochybne najkrajšie poštové celistvosti vzniknú v prípade farebných frankatúr. Nastane to vtedy, keď celé požadované výplatné sa uhradí dvoma alebo viacerými známami emisie. Pekná 3-farebná frankatúra vznikne na doporučenej zásielke 1. triedy do 50 g použitím známok 1 euro, 2 a 1 cent, 4-farebná frankatúra je napr. pri úhrade poštovného za v praxi sa najviac vyskytujúce zásielky pri vylepení známok 20, 10 centov, 2 centy a 1 cent.

V praxi sa budú vyskytovať aj kombinované frankatúry nových známok. Je to vtedy, ak na výplatné sa využijú

známky emisie tak, že niektorá známka sa použije viac rázy, čo nastáva vtedy, keď nie sú k dispozícii známky vyšších hodnôt a nahrádzajú sa násobkami hodnôt nižších. Napr. na list 1. triedy do 50 g, kde je výplatné 0,53 eura, sa využije frankatúra, pozostávajúca z 2 ks 20 centových známok a po jednej známke 10, 2 a 1 cent. Musia sa použiť minimálne dve rôzne známky emisie a aspoň jedna sa použije viackrát.

Budete so mnou súhlasiť, a prax to potvrdzuje, že do vypotrebovania známok poštou alebo jej zákazníkmi, sa budú až do 31. 12. 2009, teda do skončenia známok korunovej meny, vyskytovať ešte zmiešané frankatúry. Je to pri úhrade poštovej tarify najmenej dvoma znám-

séria výplatných známok Povolania vyšla v roku 1954. Zo slovenských známok mali veľký počet doplatné r. 1939 (12) a r. 1942 (15), obe však boli iba vo dvoch farbách, modrej a červenej, resp. hnedej a červenej.

Nominálne hodnoty nových slovenských eurových známok boli vydavateľom nesporne volené tak, aby vyhovovali potrebám poštovej prevádzky. Teda na jednej strane sú medzi nimi známky, ktorých nominálne hodnoty zodpovedajú poštovým tarifám za konkrétne poštové služby a na druhej strane sú v sérii hodnoty, ktoré slúžia na doplnkové frankatúry k ďalším známkam alebo k vypotrebovaniu známok korunovej meny.

Najjednoduchším príkladom použitia je jednoznám-

ke a maďarské známky s nominálnymi hodnotami 1 h a 1 f ak stoťín vtedajších korún.

Na posudzovanie uvedených frankatúr treba zdôrazniť, že na celistvostiach musí byť výška poplatku za poštovné uhradená presne, neprípúšťa sa odchýlka nedostatočne vyplatených zásielok (doplatné známky sa v súčasnosti nepoužívajú). Ani prefrankované zásielky, ak známky vylepí odosielateľ, sa za farebné frankatúry podľa filatelistických pravidiel nepovažujú. Takéto prípady by vzhľadom na existenciu najnižších hodnôt známok, umožňujúcich doplniť každú sumu výplatného, nemali objaviť. Pravidlá

kami rôznych emisií, teda ak sa eurové známky budú využívať spoločne so známkami korunovej meny. V praxi to môže byť napr. vtedy, ak list bude mať vylepenú 10 Sk známku pre obyčajnú zásielku a zákazník si pri okienku spomenie, že list pošle ako 1. triedu alebo doporučené a obsluha pri okienku dolepí hodnotu za požadovanú službu známkami v eurovej mene.

Príkladov a možností je samozrejme viac. Veď v praxi ešte stále môžeme používať poštové lístky, aerogramy alebo celinové obálky. Okrem známok s číselným nominálom sú tu aj automatické známky a známky so symbolom označujúcim tarifnú triedu a hmotnosť zásielky, na ktorú sú určené. Ako doplnková frankatúra sa môže vyskytovať aj poplatok zúčtovaný odtlačkom výplatného stroja.

Známka s najnižšou nominálnou hodnotou, Kopčany 0,01 eura, má medzi slovenskými známkami unikátne postavenie. Jej nominálna hodnota ako 1/100 základnej meny (euro) je totiž vôbec najnižšou, aká sa medzi slovenskými známkami doteraz vyskytla. „Prekonala“ tak najnižšiu nominálnu hodnotu 2 h na slovenských novinových obdobia 1939 – 1945. Aj v československej známkovej tvorbe sa 1/100 základnej meny vyskytla výnimočne, prakticky iba raz, na 1 (halierovej) hodnote Hradčany hnedá, ak odhliadneme od pretlačovej série Pošta československá 1919, kde boli na pretlaču využitú aj rakús-

frankatúry v klasickom období filatelie pripúšťali mierne prefrankované zásielky iba v prípade zmiešaných frankatúr pri zmenách, súvisiacich s prechodom napr. rakúskej na československú poštovú správu a pri využívaní rôznych druhov známok (napr. doplatných s výplatnými).

Skrátka, filatelista, ktorý chce dokonale zmapovať

terajšiu situáciu v poštovej prevádzke, má nepreberné pole možností na svoje skúmanie a dokladovanie rôznych zaujímavostí súčasnej prevádzky. Čas beží, snažme sa tieto celistvosti zachytiť v čase ich vzniku, raz to história určite zhodnotí.

Mgr. Ján Mička

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

aj druhé kolo nového ročníka našej súťaže rozšírilo počet súťažiacich, zároveň prinieslo jasné víťazstvo príspevku o omyle na našej známke a vzácnu vyrovnanosť na ďalších štyroch miestach, s minimálnymi bodovými rozdielmi. Víťaz je teda jasný, za ním operence, potom Malá škola filokartie spolu so spoločnými vydania, o štyri body pred spomienkami na výtvarníčku A. Podzemnú. O ďalšie dva body zaostala poštová história, ale až o sedem sa dostala pred špecializáciu CSR II.

Otázky na prepočty zo symbolov nominálnej hodnoty na eurá sú stále aktuálne, veríme však že súťaž pomáha čitateľom sa správne orientovať, pretože počet nesprávnych odpovedí výrazne klesol. Stále myslíme v korunách, nie sme však sami, každá krajina eurozóny potrebovala istý čas na nové chápanie hodnôt.

V 1. kole bodovalo 14 príspevkov (v predchádzajúcom kole 15) a počet vašich odpovedí opäť, ale len tesne, prekročil magickú päťdesiatku a dosiahol číslo 51. Za všetky hlasy ďakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali až 89 % všetkých vašich hlasov.

■ Vyhodnotenie 2. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky T1 50 g (č. 436), z emisie Deň poštovej známky, vydanéj 27. 11. 2008.

2. otázka – Na otázku „Akú výplatnú hodnotu má známka v Sk a akú bude mať v eurách? mala byť správna odpoveď 16 Sk a 0,53 eura. Správne neodpovedalo šesť súťažiacich.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa vo februárovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (33) udelili prvé miesto **M. Gerecovi** za **Kuriózný omyl na známke Umenie** – **J. Kostka Jar oráča**. Na druhej priečke s 24 hlasmi je **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operencoch, spoločníkoch človeka** – **Sojka obyčajná**. **A. Urminskému** za siedmu časť **Malej školy filokartie a dn** za **Spoločné vydania (9) Fauna Kaspického mora** sa podelili o tretie miesto – získali po 22 hlasov. Štvrté miesto za 18 hlasov patrí **R. Fischerovi** za spomienky na tvorbu **A. Podzemnej Dvojdomé setkání**. **D. Evinic** za článok **Čs. kolky vzor 1919** dostal 16 hlasov

a patrí mu piate miesto. Šiesta priečka patrí opäť dvom autorom: **J. Čtvrtečkovi** za rozlíšenie **Košického hárčeka (XI)** a **M. Bachratému** za **Skúšobné odtlačky molety na známkach z roku 1954**, získali po 9 hlasov.

Ďalšie hlasy (1 až 3) súťažiaci priznali ešte ďalším štyrom príspevkom.

Výhercami druhého kola VIII. ročníka súťaže sú **Jozef Kútny ml., Močenok** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 8,30 eura) a **Jozef Sedlák z Košíc** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 5 eur). Že sme práve na Jozefa vyžrebovali dvoch Jozefov prekvapilo aj nás. Preto dvojnásobné srdečné blahoželanie!

■ 4. – aprílové KOLO SÚŤAŽE

Do 4. kola 8. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej slovenskej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a akú má nominálnu hodnotu?

2. otázka znie: V ktorom prípade mala táto známka výplatnú hodnotu vo výške poštovného za list 2. triedy do 50 g v tuzemskom styku?

3. otázka znie: Napište troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v aprílovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do 30. apríla 2009. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, ohlasy pripomienky a názory.

Redakcia

SÚŤAŽ

Kto je vydavateľom zlatej a striebornej verzie prvej poštovej euroznámky?

Odpovede prosíme posilať na adresu redakcie do konca apríla.

Traja vyžrebovaní výhercovia získajú grafický list od akad. maliara Rudolfa Cigánika.

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulykú úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

ERVO

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☺ a strojové príležitostné ☹)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympij-
ské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Nechtěný Wilhelm Pieck Cyrila Boudy

Občas se setkávám s jakousi nedůvěrou filatelistů. Kladou všetečné otázky: Jak to tedy vlastně bylo s vydáváním poštovních známek v minulém režimu? Co z toho byla skutečnost a co kamufláž? Byl jsem očitým svědkem mnoha emisních událostí a tragikomedii, ale také jsem poznal mnoho pozoruhodných lidí. Vysvětlení je docela prosté. Skutečnost byla úplně obyčejná, tedy nefalšovaná. Nevybočovala ze závazných předpisů, které až překvapivě platily i pro tehdejší mocipány. Pokusím se vyložit, že to vlastně záviselo na jedné, ale velmi prospěšné a asi nejdůležitější změně, která vešla ve známost až po delší době. Resort spojů léta živořil a zaostával, a dlouho nebyl ani řízen z pozice ministerstva. Od toho se odvíjela i jeho nepřilíš uznávaná autorita. Což se zejména při vydávání známek projevilo ve chvíli, kdy mocní funkcionáři prosazovali své zájmy, často osobní, nebo svých chráněnců. Na to, co vysvětloval vydavatel, se moc nedalo. Stávalo se, že šéf resortu nebyl schopen nevyhovět. Odtud jeho „bezmocnost“ proti tomu, aby se počty příležitostných emisí nezvyšovaly. O tom se také nikdy moc nemluvalo.

Pominu-li problémy, které emisní činnost obdařily další „beznadějí“, co tedy bylo možné udělat v rámci obecně platných principů? Lépe řečeno – jak se spoje zachovají vůči ostatním resortům, tak se centrální orgány budou jednou chovat k vydavateli známek. A tak se, ve spolupráci s legislativci, zrodil zákonitý nápad: emisní plány čs. poštovních známek předkládat vládě k projednání obdobně jako ostatní materiály. Bylo to fér a záleželo na tom, jak fungovali ministerští ouřadové v připomínkovém řízení. Ale jakmile vláda emisní plán na příslušné období schválila, stal se zcela **závazným** dokumentem pro všechny orgány a organizace. A nebylo již těžké komukoli z mocných, kteří se domáhali neplánované emise, položit otázku: proč nevyužil připomínkového řízení nebo neuplatnil požadavek při jednání vlády; a zda je i pro něho usnesení vlády závazné? S potěšením vzpomínám, že stačilo, aby na podobné požadavky odpovídal – takřkajícím – i řadový referent z oddělení známkové tvorby.

A o tom všem, jaká byla vlastní praxe emisního

„zákulisí“, vypovídá, podle uvedeného titulku tohoto článku i následující příklad.

V posledním týdnu června 1975, možná už i trochu dříve, navrhl velvyslanec NDR vydat v roce 1976 poštovní ceninu k 100. výročí narození státníka a zakladatele německého dělnického hnutí Wilhelma Piecka. Ministr spojů Vlastimil Chalupa požadoval prověření možnosti.

Československá komise pro spolupráci s UNESCO poskytla dokumentaci o významných osobnostech s uvedením, že výročí narození W. Piecka připadá na 3. leden 1976. Závazný emisní plán čs. poštovních známek na uvedený rok předpokládal vydání čtyřech známek k výročí kulturních osobností UNESCO souhrnně na den 21. ledna 1976: Jindřicha Jindřicha, Františka Lexy, Ivana Kraska a Františka Halase. Vypracování výtvarných návrhů bylo zadáno autorům Hegaroví, Balázšovi, Brunovskému a Lukavskému.

Ministr schválil doplnit tuto sérii o další známku k výročí W. Piecka s podmínkou, že plánovaný roční počet známek nebude zvýšen. Tedy ve stejné velikosti

a stejné nominální hodnotě. Současně plánovanou sérii 4 známek k zemědělské výstavě Země živitelka na srpen 1976 snížit o jednu známku. Problém vznikl v tiskárně; požadovala okamžité dodání podkladů pro výrobu a posunutí termínu vydání o jeden měsíc. Umělecká komise známkové tvorby se měla sejít až za dva měsíce – takže výběr autora známky, Cyrila Boudy, nebyl nijak náhodný. Jednak Bouda sám již dříve nabízel své „služby“ tvorbě známek z osobních důvodů. Odvážně opustil vše minulé a založil novou rodinu. Taková nabídka přinášela oboustranný prospěch. A za druhé: v šestasedmdesátém roce se dožíval 75 let. Takže k tomuto výročí měl být současně oslaven výběrem autorského obrazu v reprezentační emisi Umění. A za třetí: náležel mezi nejproduktivnější a nejoblíbenější tvůrce známek; kdo by neznal jeho „Prádro“ k první světové výstavě Praga 1962 nebo známkové pragensie?

Nutno dodat neznámý fakt: Bouda byl totiž v opozici vůči politickým námětům. V takovém případě jeho prosba o spolupráci neplatila. Ke kvalitám pana profesora

patřil charakteristický způsob jejich odmítnutí: „Děkují za Váš dopis.“ (Píše mi například 27. 1. 1971) „Pro nedostatek času jsem s tíží udělal nedávno návrh na aerogram. Soutěže na známky k 50. výročí založení KSC se proto nezúčastním a prosím o laskavé omluvení.“ S omluvou, ale britce, nepřijal „politickou emisi“ Wilhelm

Pieck. Jinou otázkou bylo, nakolik jsme Cyrila Boudu přesvědčili, že tenhle nejen enderácký – ale i mezinárodně uznávaný protinacistický činitel – vychází mezi významnými kulturními osobnostmi vědy a literatury UNESCO. Musím dnes přiznat oprávněnost Boudova původního odmítnutí. Nemýlil se. W. Pieck byl skutečně politikem: spoluzakladatel NDR a rovněž její jediný prezident, ale i člen exekutivy Komunistické internacionály, atd.

Dokončení přípravy emise bylo z pověření ministra spojů projednáváno s velvyslanectvím NDR. Pracovní seance byla na před z velké části vyplněna monologem velvyslance Gerda Königa. Vysoce ocenil nečekaně rychlou realizaci schváleného záměru, což si předtím neuměl představit, atd., atd. Dokonce chci říct, že König byl svými vědomostmi i osobními záj-

ze! Nakonec jsme přijali klasické ztvárnění Pieckova uměleckého portrétu v rytecké transpozici se zdůrazněním světového výročí UNESCO. Podkladové materiály jsem ještě téhož dne předal Cyrilu Boudovi s termínem vypracování návrhu do konce srpna.

Avšak Bouda nepovažoval právě fotografii pro vytvoření malířské podobizny za nejvhodnější předlohu. Svě obrazy veskrze vytvářel podle skutečného modelu. Zkrátka – řečeno mezi námi – Cyrilovu pozornost Wilhelmův portrét neupoutal; prostě se mu nedařil. Problém vyřešil osvědčený Jindra Schmidt podle oficiální fotografie rovnou v liniové rozkresbě pro rytinu, a v oceľorytině. V takových portrétních známkách byl Schmidt nepochybně rekordman. Z Boudových pokusů se zachovalo 11 barevných skic – variant návrhů kompozic známky – dosud nezveřejněných. Také působilo paradoxně, že autor k některým skicám portrétů přikomponoval „politický“ symbol státní vlajky (obr. vlevo).

Nerad vzpomínám na pokus dvou horlivců v umělecké komisi známkové tvorby – přesněji „hlídačů“ ideologie z pověření normalizovaného svazu výtvarníků; tvrdili, že Boudovo odmítnutí portrétu W. Piecka bylo záměrné. Mysleli tím malířovu politickou neangažovanost. Nikdo se v komisi k tomuto pokryteckému obvinění nepřidal.

Cyřil Bouda kromě námětu k výročí osobnosti UNESCO vytvořil ještě známku 30. výročí pražské Akademie muzických umění (série Kulturní výročí 1976). Sám byl amatérským hudebníkem, ale brilantním hráčem na flétnu (jeho manželka hrála na klavír) a Boudovi často se svými přáteli doma ve Vlaš-

ské pod Petřínem, s překrásným výhledem na Hrad, nadšeně muzicírovali. K námětu AMU se zachovaly čtyři barevné varianty návrhů, skic, rovněž dosud nezveřejněné (obr. vpravo).

Zvláštní pozornost zaslouží vysvětlení původu textu v malbě obrazu Oleandr reprodukováného na známce Umění z roku 1976 (Pof. 2228). „Slova písně na lístku jsou motto povídky Trojí setkání od I. S. Turgeněva.“ Ještě patrnější je na známce rytecké faksimile originálu textu na pootevřeném listu vedle vázy s pohledem na Florencii v pozadí. V překladu: „Přejdi tyto chlupy a přijď veesele ke mně, nestarej se tuze o velikou společnost. Přijď sám a po celou cestu myslí na mne tak, abych byla tvým druhem po celý život.“ (obr.) Pro Cyrila Boudu zůstala „Praha nejkrásnějším městem na světě... a hned potom Florencie.“

Poznámka v diáři (26. května 1976) mi připomíná zvláštní situaci při výběru obrazu; Oleandr visel v ateliéru, kam jsme ten den k Boudovi přijeli s rytcem Schmidtem. Aby mohl být převeden na známku, stačilo, že nám dal Jiří Kotlík, ředitel NG, telefonicky souhlas s jeho odkoupením. Tak jsme obraz se Schmidtem rovnou odvezli. V tom, co

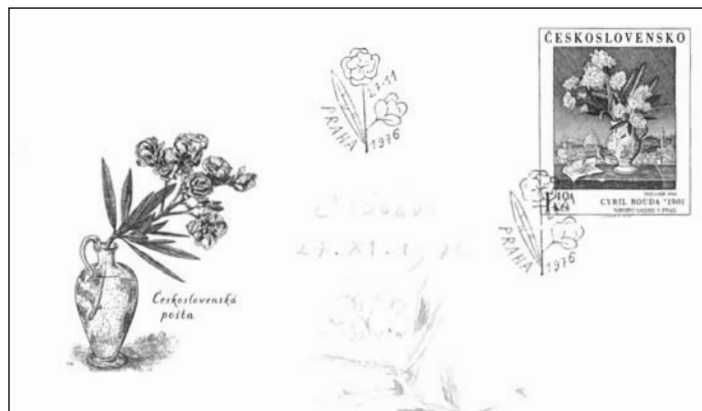

lik jsem ji předsvědčil o významu jeho celosvětového rozšíření poštovní známkou, byla jiná otázka. Cyril Bouda mi nakonec slíbil, že své Helence věnuje nebo namaluje dílo nejméně stejně hodnotné.

Pak nastala do roku 1981 pětiletá pauza. Boudovu dalšímu směřování zbyvaly už jen dvě portrétní známky – emise k výročí první československé známky 18. prosince 1918. V roce 1981 oslavila Eduarda Karla (1861 – 1950). Bouda vytvořil imponující podobiznu svého učitele grafických technik na UMPRUM. Ta druhá známka (1983), každoročně uzavírající roční produkci, připomínala dávné časy. Její téma, osobnost Karla Seizingera koryfeje našich známek, obzvláště zaujalo (obr. na nasl. str.).

Sedmatřicetiletý Bouda počátkem známkového roku 1938 dostal za úkol vytvořit návrh k Zimním sokolským hrám. Předem věděl, že Sokola v tatranské krajině vryje jeho přítel Seizinger. Současné se však rytcem téže známky stal Bohumil Heinz. Což bylo motivovano námitkou umělecké poroty proti přijetí původní práce Karla Seizingera z národnostních důvodů. Neslučuje se, aby Němec (jinak antifašista národnosti německé, srdcem Pražáka, pozn. R. F.) ryl známku symbolizující Sokol!

Ve skutečnosti se zcela odlišné rytiny obou grafiků staly jakýmsi průbrířským kamenem vhodnosti provedení pro ocelotisk. Rozhodovaly výsledky tiskových zkoušek. Ale ani to nebylo určující. Obojí pojetí rytin bylo svým způsobem nezvyklé, dokonce ojedinělé. A tudíž z grafických hledisek pozoruhodné. Stejně tak i z pohledu filatelie, například ve studii J. Karáska a F. Žampacha Staronové objevy (revue Merkur, č. 7 / září

popisují, asi také tkví jedno z tajemství našich vztahů a vzájemné důvěry. Totéž mohu prozradit o tom, co platilo i následně; ale opačně. Volala mě paní Boudová, právě tento vybraný obraz jí věnoval manžel Cyril. Nako-

1970). Definitivní přijetí rytiny B. Heinze a odmítnutí Seizingera již C. Bouda ovlivnit nemohl. Přesto Karla Seizingera považoval za mezinárodně ojedinělého rytce nejvyšší kategorie tvůrců známek.

z domu. Je mi to velice líto, protože tyto schůzky se spolupracovníky, rytci a kolegy v přátelském ovzduší jsou vždy velice milé a povzbuzující. Se srdečným pozdravem Váš Cyril Bouda.“

I když nemohl být přítomen slavnostnímu udílení cen za nejlepší známky roku a prožít setkání s přáteli, netušili jsme, že mu zbývá už jen osm měsíců dvaosmdesátiletého života.

Rudolf Fischer

Pro nemocného Cyrila Boudy byla práce na poslední známce roku 1983 k počtě Seizingera také již poslední příležitostí. Umění poštovní známky Cyrila Boudy se uzavřelo. A krom toho byla poslední Boudova známka osobním prožitkem citově hlubším, než se na první pohled zdá. S datem 6. prosince 1983 píše dopis frankovaný známkou s Eduardem Karlem: „Vážený pane ministře, děkuji Vám za pozvání na schůzku 19. XII. 83 v hotelu Jalta a prosím o laskavé omluvení, že se nemohu dostavit. Byl jsem pět neděl v nemocnici a dosud jsem v léčení doma, a nevím kdy budu smět vycházet

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Spomienka na MVDr. Dušana Kuča

Len veľmi ťažko sa prijíma smutná správa, že 27. februára 2009 nás opustil MVDr. Dušan Kuča. Odišiel dobrý človeka, spoľahlivý priateľ, zanieteny filatelista.

Týždeň čo týždeň sme sa s ním stretávali na bratislavskej burze, iní ho poznali z aukcií či výstav. Svojej veľkej vášni, slovenskej známke, sa venoval od 70. rokov minulého storočia. S úsmevom neskôr rozprával, ako sa veľmi tešil na svoju prvú cestu do Prahy na burzu „U Nováků“ a ako ho odtiaľ po desiatich minútach vyviedli, len čo sa spýtal na známky Slovenského štátu. Takéto reakcie zažil viackrát, ale neodradilo ho to, a keď sa po roku 1989 u nás zmenila situácia, prezentoval sa až tromi exponátmi Slovenska. Prvý bol venovaný známkam s pretlačou, druhý sa týkal známok s obrazom A. Hlinku a tretí predstavoval celiny. Neskôr zlúčil oba známkové exponáty do jedného a spolu s celinami toho obdobia dlhé roky reprezentoval slovenskú filateliu na domácich a zahraničných výstavách. V tom čase bol jediný vystavovateľ známok a celín Slovenska 1939 – 1945 a desiatky ocenení až po zlaté

medaily dokazujú, že mimoriadne úspešný. Jeho odborné znalosti si všimli aj autori katalógov a stal sa spoluautorom prvého „zväzového“ katalógu z roku 1995.

Keď v roku 1993 začali vychádzať nové slovenské známky, s rovnakým nadšením a zanietением ich začal zbierať.

Dušan mal tri veľké lásky – najvyššiu prioritu mala jeho „mamina“ a dve dcéry, ale miloval aj známočky s obrazom A. Hlinku a nado všetko milý mu bol aj jeho rodný Ružomberok a chata na Liptove. Nech ste s ním začali rozhovor o hocičom, skôr či neskôr sa pochváľil, akú má šikovnú a zlatú vnučku, ako chce prerobiť svoj exponát a ako bude v lete rekonštruovať chatu. „Pôjdem do penzie a potom ....“

Už nič z toho nebude. Odišiel veľmi mladý, krátko po svojich 58. narodeninách. Uplynul čas, ktorý mal vymedzený na tomto svete, odišiel bez toho, aby sa s hocikým rozlúčil, aby svojim priateľom povedal „... tak v nedelu na Suvoráku“. Už nie je medzi nami, je nám za ním smutno.

Česť jeho pamiatke.
Dr. Ondrej Földes

Redakcia aj vydavateľ časopisu Zberateľ sa pripájajú k týmto riadkom, keď nám rovnako budú chýbať jeho návštevy v predajni na „Račku“, a najmä jeho zanieteny a čistý vzťah k známkam a filateliu...

Novák, Emil: Naši prezidenti na mincích, medailích a plakétách 1918 – 1993 – 2008. Nakladatelství Pavel Ševčík – VEDUTA, Štíty, v spolupráci s Českou numismatickou společností, pobočka Nymburk-Poděbrady a Národním muzeem v Praze, 2008, počet strán 494, ISBN 978-80-86438-26-9.

Reprezentačná publikácia vydaná v roku 2008 obohatila numizmatickú literatúru s medailerskou tematikou o to viac, že podobná tematika nebola doteraz v takom rozsahu spracovaná.

Autorom knihy je Ing. Emil Novák, ktorého zberatelia medailerských pamiatok poznajú najmä z 5-zväzkovej publikácie Korunovacie a korunovační ražby v habsburské monarchii v letech 1526 – 1918 (1991 – 2007). Okrem drobnej plastiky so sokolskou tematikou sa autor už niekoľko rokov zaoberal zbieraním a štúdiom portrétnych medailí československých a českých prezidentov.

Bádatelské úsilie Ing. Emila Nováka vyvrcholilo spracovaním medailerskeho materiálu a vydáním recenzovanej publikácie, ktorá prináša portrétné mince, medaily a plakety československých a českých prezidentov od roku 1918 až do roku 2008. Obsahuje detailný opis 547 základných typov mincí, medailí a plakiet, a tiež množstvo radov, vyznamenaní, odznakov a insignií s podobizňami prezidentov.

Práca je rozdelená na niekoľko častí. Vlastnej súpisovej časti predchádza tabuľka základných údajov o československých a českých prezidentoch a úvod, v ktorom sa autor venuje vývoju čs. medailerskej školy v 20. storočí a českým, slovenským a zahraničným autorom medailí a plakiet s portrétmi prezidentov. Súpis všetkých artefaktov bol dokončený v septembri 2008. V súpisovej časti je okrem opisu mincí, medailí a plakiet vždy najskôr uvedený stručný životopis prezidenta a následne podrobný opis averzu a reverzu jeho mincí a medailí s označením medailéra a miestom vzniku – mincovne, firmy a pod.

Vyššie polovica predmetov – 299 kusov je s portrétom prezidenta T. G. Masaryka. Pred čitateľom defilujú razené i liate medaily, medailóny, plakety, mince, rady a insignie zo všetkých druhov kovov. Sú datované od roku 1918

až do roku 2008 a dokumentujú názorne život a dielo prvého československého prezidenta. Pripomínajú všetky výročia narodenín a úmrtia prezidenta, jednotlivé výročia vzniku ČSR, prvé i druhé vydanie Radu Tomáša Garrigue Masaryka a množstvo ďalších významných udalostí stvárnených v kove s jeho portrétom.

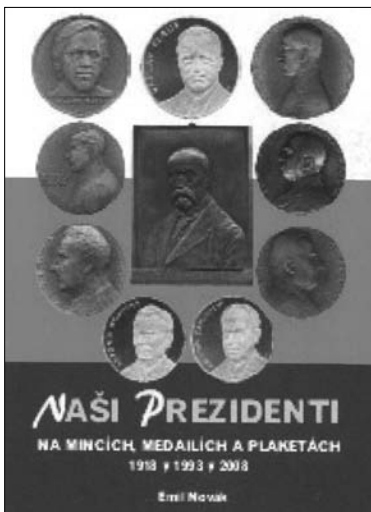
Po tejto obsiahlej časti nasledujú v publikácii životopisy a opisy portrétnych mincí, medailí a pod. ďalších deviatich prezidentov: Eduard Beneš (79 ks), Emil Hácha (6), Klement Gottwald (71), Antonín Zápotocký (19), Antonín Novotný (5), Ludvík Svoboda (16), Gustáv Husák (6), Václav Havel (37) a Václav Klaus (9).

Publikáciu umocňujú kvalitné farebné fotografie averzu a reverzu každého opísaného predmetu. Samostatná časť práce je venovaná chronologickému prehľadu medailérov a ďalších umelcov s ich stručným životopisom, ktorí sa podieľali na tvorbe a realizácii medailí a plakiet československých a českých prezidentov. Ďalšia kapitola sa zaoberá prehľadom mincovní a razobných dielní, ktoré sa tiež zúčastňovali na realizácii uvedeného numizmatického materiálu, ako boli napríklad firma Franta Anýž a spol., Tovareň na odznaky Kárnat a Kyselý – umelecké ryteľstvo Praha, Firma I. B. Pichl v Prahe, rozličné železiarne, zlievárne, výrobné družstvá, priemyselné školy, rytecké dielne a tiež mincovne – Česká Mincovna, a. s., Jablonec nad Nisou, Mincovňa Kremnica, Rakúska hlavná mincovňa vo Viedni a Mincovňa v Paríži. V závere publikácie sú vysvetlivky použitých numizmatických a medailerských výrazov a prehľad použitej literatúry a ostatných prameňov.

Dôležité podklady a informácie k spracovanému materiálu získal autor v archíve Kancelárie prezidenta Českej republiky, spoluprácou s múzeami v Prahe a Brne, s múzeami T. G. Masaryka v Lánoch, Masarykovým múzeom v Hodoníne a v nemalej miere tiež spoluprácou s medailermi a zberateľmi, ktorí sprístupnili autorovi svoje zbierky.

K pozitívum tejto reprezentačnej publikácie patrí dokonalá grafická úprava (formát 210 x 287 mm), s kvalitnými farebnými reprodukciami. Niet pochyb, že sa autor zaslúžil o súborné, vynikajúce a prínosné dielo. Škoda len, že v publikácii nemohli byť zahrnuté aj portrétné medaily slovenských prezidentov ...

Elena Minarovičová

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 3/ 2009

Úvodný príspevok z poštovej histórie od J. Kratochvíla pokračuje trefou časťou o Poštách, ktoré zmizli z máp, keď z dôvodov nekritickej ťažby uhlia zanikli obce, v ktorých pôsobili. V znaleckej hliadke F. Beneš píše o falzifikátoch typu K (ktoré rozširoval istý pán K.) a týkajú sa viacerých vydaní. Tretia časť je o pretačli SO 1920 na výplatných a novinových známkach. Špecializácia známok ČR prináša zistenia V. Zedníka o Vianočnej známke 2008. O československých známkových zošitkoch v štvrtom pokračovaní (ČSR 1985 – 1992) píše a na dvostrane bohato ilustruje T. Šilhán. K špecializácii zvitkovej známky Pof. č. 2399 prináša informácie J. Weissenstein. České známky vydané v roku 2008 z rôznych pohľadov hodnotia S. Strnad a P. Sivko. Spojenie poštovej histórie s námetovou filateliou je v celistvosti ilustrovanom príspevku J. Horáka o poštovej doprave cez Sýrsko-irackú púšť (druhá časť). V rubrike o špecializácii ČSR I k problematike priečkového typu známky 5 h Hradčany (V. kresba) píše K. Pedéra a L. Olšina; o náhodskom medzi-hárči prvých známok M. Wilson a L. Kunc.

Z pokladnice filatelistickej literatúry je príspevok bývalého šéfredaktora Filatelie V. Houšku: Nielen modrý Mauritius.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, o nových známkach vo svete, o výsledkoch ankety o najkrajšiu známku 2008, inzercia a ďalšie kratšie príspevky.

■ ZPRAVODAJ č. 1/2009

Prvé číslo (35. ročníka – 116. priebežné) časopisu členov Spoločnosti zberateľov čs. známok v úvode prináša ďalšie spomienky na svetovú výstavu PRAGA 2008 z pera L. Brendla, predsedu výstavnej poroty a predsedu SČF. Jubilantov pripomína J. Fronc. Tvorbu A. Podzemnej – Suchardovej slovom aj obrazom približuje R. Fischer, ktorý je autorom aj ďalšieho príspevku – o tvorbe C. Boudu. V okienku na Slovensko M. Gerec publikuje príspevok o omyle na slovenskej známke Jozef Kostka – Jar orača (Umenie 1993). O nových zisteniach na Košickom hárčeku informuje J. Čtvrtečka (Rekonštrukcia časti tlačového hárku). Ďalšie strany sú venované špecializácii známok Českej republiky vydaných v zvláštnej tlačovej úprave, hárčeka K. Plícku a známok vydaných na prelome rokov 2008/2009. Prílohu tvorí Maximus, bulletin zberateľov analogických pohľadníc.

■ Sv. GABRIEL 1 (54) – 2009

Úvod buletinu Spoločenstva zberateľov filatelických materiálov s kresťanskou tematikou na Slovensku prináša prehľad o vydaných známkach Vatikánu v roku 2008, ktorý spracoval J. Vallo. Svätých Cyrila a Metoda približuje a filatelisticke dokumentuje L. Marko. K 160. výročiu Katolíckych novín J. Solava píše o Andrejovi Radlinskom. Niečo zo života predsedu, redaktora a vydavateľa recenzovaného buletti-

nu a prezidenta svetového spoločenstva sv. Gabriel prináša O. Gáta.

V ďalšej časti sú podrobne prezentované novinky Slovenskej pošty emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska. Nasleduje Kronika sv. Gabriela z bohatej vianočnej pošty. J. Vallo informuje o pripravovanom vydaní hárčeka venovanom 400. výročiu narodenia Žofie Bošňákovej (Bosniakovcej) s vyobrazením na farebnej obálke. Záver tvoria informácie členom.

■ MERKUR REVUE č. 1/ 2009

Prvé číslo XIV. ročníka odborného časopisu pre filateliu, numizmatiku a notafíliu sa začína príspevkom M. Hauptmanna a P. Pittermanna s doteraz nepublikovanými údajmi o Londýnskom hárčeku k výstave poštových známok v roku 1943. Z. Fritz v článku Prijemné prekvapenia i mnohé sklamania hodnotí českú známkovú tvorbu v roku 2008. Tretiu tlačovú dosku náhlostných známok 2 h s pretačou SO 1920 opisuje A. Jandovský. L. Brendl krátko približuje výstavu WIPA2008. Barbados filatelisticke aj historicky prezentuje Z. Raduška (dokončenie). Pre numizmatikov je článok o poukážkach Zemskej banky kráľovstva českého. Ďalšie hodnotenie výstavy Praga 2008 je z pera L. Brendla. O skladanom liste a francúzskych paroplavebných spoločnostiach píše P. Kunc. Vyznamenania spolkových zemí Rakúskej republiky približuje J. Hrdý. O hradoch a zámkoch z územia bývalého Československa na známkach (Hradec u Opavy, Hluboká, Buchlov) trefou časťou pokračuje Z. Fritz. Filatelisticke trhy, aukcie v novembri a decembri 2008, mapuje V. Dražan (aukcie Profil, Majer, FOS, ALFIL). Ústrednú kuriérnu službu v býv. NDR 9. časťou analyzuje V. Dražan.

V tradičných rubrikách je oznam o nových známkach Českej pošty, Slovenskej pošty, inzercia, ponuka a uverejnené sú aj ďalšie kratšie zaujímavé príspevky.

(spracoval -pem-)

Slovenská numizmatická spoločnosť
pobočka Košice poriada
v nedeľu 26. 4. 2009 od 7.00 – 12.00 hod.

44. CELOSLOVENSKÚ BURZU
ZBERATEĽOV
všetkých zberateľských záujmov
a **63. NUMIZMATICKÚ AUKCIU**

Kultúrno-spoločenské centrum,
Jedlíkova 7, Luník VIII, Košice
info: ☎ 055/678 7054 (od 20. - 21. hod.)

Aukcia numizmatického materiálu firmy
MONETA TREŇČÍN
a 37. aukcia firmy KLANT MB
Dom armády **25. apríla 2009** od 9,00 hod.

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každý druhú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Klub dôchodcov, ul. Martina Lányiho 1 • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadačka • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVIČE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci od 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštou Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. I Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici I Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasadačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PRESOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídliisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko I Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod.

■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý párný týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENCÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENCÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Trnava • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Toplou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina • Dom Matice slovenskej, Hollého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■(R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 5. apríl 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, INGEEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 11. apríl 2009 PIEŠŤANY

CELOŠLOVENSKÁ ZBERATELSKÁ BURZA, Kongresová hala Spoločenské centrum v kúpeľoch, 9.00 – 14.30 hod. ☎ 0907 215 042, 0905 317 511

➔ 18. apríl 2009 BRATISLAVA

VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 – 12.00 hod. Info: Jozef Morávek, ☎ 0903 474 897, e-mail: mince.znamky@azet.sk

➔ 18. apríl 2009 TRENCÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 – 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 18. apríl 2009 PREŠOV

BURZA ZBERATELOV, Posádkový klub, Mukačevská 20, sídl. 3, 8.00 – 12.00 hod., info: Ing. L. Vajčovec, Cintorínska 3, 080 06 Prešov, ☎ 051/ 776 4730, 0918 493 286, mail: lubova@pobox.sk

➔ 19. apríl 2009 BANSKÁ BYSTRICA

CELOŠTÁTNA FILATELISTICKÁ BURZA, aj iné odbory vítané. Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4, od 8.00 do 12.00 hod. Info: Ladislav Hólc, ☎ 0905 964 471

➔ 25. apríl 2009 MALACKY

JARNÁ ZBERATELSKÁ BURZA všetkých zberateľských odborov, Školská jedáleň ZŠ Dr. Déryera, Ul. gen. M. R. Štefánika 7, od 8.00 do 12.00 hod.

➔ 3. máj 2009 BANSKÁ BYSTRICA

59. AUKCIA numizmatického materiálu pobočky SNS. Dome misijného hnutia, Skuteckého 4, od 9.00 hod.

➔ 9. máj 2009 DOLNÝ KUBÍN

STRETNUTIE ZBERATELOV VŠETKÝCH ODBOROV (mince, známky, bankovky, odznaky...), MskS, 6.00 – 13.00 hod.

➔ 16. máj 2009 BRATISLAVA

VYMENNÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 – 12.00 hod. Info: Jozef Morávek, ☎0903 474 897, e-mail: mince.znamky@azet.sk

➔ 16. máj 2009 POPRAD

BURZA FILATELISTOV, sála Stredného združeného učilišťa, Okružná ul., 7.00 až 13.00 hod. ☎052 7742531, možnosť ubytovania.

➔ 17. máj 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, INGE0, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 23. máj 2009 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATEĽSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 – 12.00 hod., info: p. Husár, ☎032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 24. máj 2009 TRENČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Kultúrne centrum, Dlhé Hony, ul. 28. októbra 2/1168, 8.00 – 13.00 hod.

INZERCIA

■ **FILATELIA CLUB Dolný Ohaj** (okr. NZ) – výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk Z-088

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk Z-089

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplatím. ☎ 0908 94 33 35 Z-090

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágujhely) a okolie. Peter Kolesár, M. R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530 Z-091

■ **KÚPIM** pohľadnice Stupavy a Mástu. Kontakt: stupava@stupava.com, ☎ 0903 936 829 Z-092

■ **KÚPIM, PREDÁM** alebo **VYMENÍM** ☉ známky Švajčiarska, ★★ Chorvátska. ☎ 02/ 4333 4797 Z-093

■ **KÚPIM** maďarské a československé odznaky, vyznamenania, mince, bankovky; kúpim zbierky známok Maďarska. ☎ 0905 426 733 Z-094

■ **KÚPIM** alebo **VYMENÍM** staré pohľadnice a fotografie Trnavy (Nagyszombat, Tyrnau) a blízkeho okolia. ☎ 0905 965 523, info@dredos.sk Z-095

■ **KÚPIM** (VYMENÍM) bankovky SR od r. 1993, ktoré za sériovým písmenom v 8-čísli majú prvé číslice dve (alebo viac) nuly (z prvého milióna tlačie). Za každú bankovku zaplatím + 10%. Zbieram obehové bankovky v priemernej, tzv. peňaženkovej kvalite: 20 Sk-1995B, 1999J, 2004S; 50 Sk-1995C, 1999C, 2005K; 100 Sk-1996D, 1999L; 200 Sk-1999E, 2002E, 2006E; 500 Sk -1996F, 200F, 2006F; 1000 Sk-1995G, 1997G, 2002P, 2005P. Marián Šykora, 919 52 Dolné Dubové 188, ☎ 0903 517 307. Z-096

■ **PREDÁM** vziazané AL (Trojan) ČSR a ČR (rôzne ročníky). ☎ 0902 516 780 Z-097

■ **KÚPIM** prvú známku sveta (Black Penny). Ponuky na ☎ 0907 891455 alebo na marian_kovac@post.sk sken s opisom Z-098

■ **KÚPIM** staršie, aj obmedzene použiteľné 8- a 16-listové zásobníky A4 a A5 na známky. Poštovné uhradím. Ponuky s cenou: Karol Milan, M. Rázusa 42, 911 01 Trenčín, ☎ 0904 340 800, karol.milan@zoznam.sk Z-099

■ **PREDÁM** známky a celý šport ZSSR a Poľsko (staršie) a LOH celý svet. ☎ 036/622 7340 Z-100

■ **PREDÁM** nepoužitú špec. ochrannú pevnú škatulu (spodnú s výklop. stranou a vrchnú) na filat. exponát, potiahnutú látkou, poctivá remeselnícka práca (12 eur + R-poštovné). Obrázok a rozmery zašlem e-mailom. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk Z-101

■ **KÚPIM** použité, nepoškodené slovenské TK, dobijacie kupóny, prepaid-karty a pod., na ktorých su už duálne spoločne vyznačené slovenské koruny aj eurá. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk Z-102

■ **PREDÁM** filatelistický materiál pripravovaný pri príležitosti návštevy britskej kráľovnej Alžbety II. na Slovensku. Michal Hertlík, e-mail: hertlik@inmail.sk, ☎ 0905 324 793 Z-104

■ **PREDÁM** ★★ známky a hárčeky Rakúska 1969-1985, kompl. série, nom. hodn. 1817 Sch. Zlava na kat. cenu 15-20%. Ján Trúšik, Mierová 14, 966 81 Žarnovica, ☎ 0918 579 955. Z-105

■ **PREDÁM** zbierku pamätých Ag mincí Československa 1947-1992, 103 ks, kvalita RL, za 80% kat. ceny – Novotný 2009. Fr. Mazur, Kuzmányho 3, 040 01 Košice, ☎ 055/ 622 5635 Z-106

■ **KÚPIM** čisté známky ČSR I. r. 1918-20 podľa zoznamu. Kúpim (vymením, predám) čisté známky, CM, celiny, atď. na tému HUBY – celý svet podľa zoznamu. Karol Milan, M. Rázusa 42, 911 01 Trenčín, ☎ 0904 340 800, karol.milan@zoznam.sk Z-107

■ **DOPLNÍM** Uhorsko, Maďarsko do r. 2000. Predám aj kompletne zbierky (★★ ☉) týchto krajín. ☎ 047/ 4326637, 0910 551044 Z-108

■ **KÚPIM** katalóg Pofis Česká republika 2006, 2007, 2008 a české známky na výstrižkoch alebo opečiatkované. Anton Vasil, 094 22 Nižný Hrušov 73, aniba@szm.sk Z-109

■ **PREDÁM** albumové listy Pofis ČSR 1945-1992, orezané na A4, za sklené bielymi havidkami. Cena dohodou. ☎ 0905 462 681 Z-110

■ **DÁM** zbierku listín s kolkami vydania 1919 a iné zberateľské materiály za listiny s nalepenými alebo natlačenými kolkami z rokov 1939-1953 a kolkovými poplatkami vyplatenými v hotovosti z rokov 1919, 1945, prípadne kúpim. Dušan Evnic, Poľská 4, 040 01 Košice Z-111

■ **DOPLNÍM** vydania k OH-2008 (Čína a ostatný svet, zn. ★★, TL), ako aj EUROPA/CEPT 1993-2009 (zn. ★★, TL, zošitky) rôznych štátov podľa chybenky, e-mail: travelers@atlas.sk Z-112

■ **PREDÁM** nepoužitú, alebo len raz použité zásobníky od 8 po 32 listové. ☎ 0902 965 026 Z-113

■ **HLADÁM** odznaky Výstup na Rysy 1959, 1960/II, 1968/II, 1988/I. Anton Pašteka, Bernolákova 2423/24, 901 01 Malacky, ☎ 034/772 3616 Z-114

■ **HLADÁM** ☉ hárčeky ČSR H2273-75, 2671, 2545-48, 2808, 2704 oba, 2795+2797, 2860, 2864-65 oba, 2859, 2671. Slovenské tlačie 15PtB, 20, 21PtA, 23, 26, 28PtB, 33PtB výmenou za ☉ Švajčiarsko, Nemecko a ★ Austráliu. **KÚPIM** na dobierku katalóg ČSR+ČR+SR špeciál do konca roka 2008. Ivan Roudenský, Poste restante 062 01 Starý Smokovec Z-115

■ **DOPLNÍM** vašu zbierku ★★ známok Španielska, Monaka, Vatikánu, Francúzska a Maďarska z rokov 1960-2005. Chybenka podľa katalógu Michel. ☎ 052/452 4871 Z-116

■ **PREDÁM** tel. karty Slovenska a zápalkové škatulky. M. Halász, Ovrúčská 12, 040 22 Košice e-mail: milha@centrum.cz Z-117

■ **PREDÁM**, **KÚPIM** alebo **VYMENÍM** pamätné 2-eurové mince všetkých štátov eurozóny v kvalite 0/0, PP a 0/0znyi materiál. e-mail mstribrnsky@r3.roburnet.sk ☎: 0905 403 408 Z-118

www.postoveznamky.sk

aktuálne burzy, výstavy, aukcie a iné podujatia, najnovšie poštové známky, odborné články + možnosť upozorňovania na blížiace sa burzy a ďalšie podujatia

www.postoveznamky.sk

APRÍLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Austrália 1992, Plachetnice, 1288-1291 3,65 / 110,-
€ / Sk

Bangladéš 1980, Turizmus, Bl. 8 1,20 / 36,-
Belize 1984, Sv. výstava známok
Ausipex 84, Bl. 64 2,65 / 80,-
Bermuda 1971, Podpora golflu, 273-276 5,31 / 160,-
Bielorusko 2008, Výplatné - Flóra, 8 zn. 2,65 / 80,-
Bielorusko 2008, Výplatné - Lesná zver, 5zn. 2,32 / 70,-
Bielorusko 2008, Novoročná známka, 1 zn. 0,49 / 15,-
Bielorusko 2008, Vianoce, 1 zn. 0,99 / 30,-
Bielorusko 2009, 20 výr. odchodu vojsk
z Afganistanu, 1 zn. 0,43 / 13,-
Bielorusko 2009, 200. výr. nar. L. Brailla, 1 zn. 0,59 / 18,-
Cook Isl. 1992, Ohrozená fauna III.,
1370- 1375 11,90 / 360,-
Cook Isl. 1992, Ohrozená fauna IV.,
1385- 1389 11,90 / 360,-
Dominica 1995, Skončenie II. sv. vojny
v Pacifiku, 1996-2001 6,30 / 190,-
Dominica 1993, 200 r. prvého letu
balónom, Bl. 244 3,28 / 99,-
Estónsko 2006, Kačica divá, 559 0,83 / 25,-
Estónsko 2006, Európska integrácia, 555 0,99 / 30,-
Falkland isl. Dependencie 1984,
Krajinky, fauna, príroda, 72-92 8,30 / 250,-
Fiji 1980, Zaujímavá ostrovná architektúra,
402-410 4,97 / 150,-
Fiji 2004, WWF, Ryby – Tuniak, Bl. 45 II. typ 4,65 / 140,-
Fr. Antarktída 2009, Morské vtáky, H (5) 4,95 / 149,-
Fr. Antarktída 2009, Minerály, 1 zn. 0,40 / 12,-
Fr. Polynézia 2009, Motýl, 1 zn. 1,65 / 50,-

Ghana 1964, Fauna flóra, Bl. 14 + Bl. 15 9,30 / 280,-
Hong Kong 2008, Morské medúzy, 6 zn. 2,82 / 85,-
Hong Kong 2008, Prírodné krásy, H 2,15 / 65,-
Hong Kong 2008, Rok Potkana, 4 zn. + H 3,81 / 115,-
Japonsko 1981, Sv. výstava známok
- Philatokyo 81, 1488-1491 9,99 / 300,-
Japonsko 1990, Vlaky I., 1897-1898 1,99 / 60,-
Japonsko 1990, Vlaky II., 1906-1907 1,99 / 60,-
Japonsko 1990, Vlaky III., 1960-1961 1,99 / 60,-
Jordánsko 1966, Odsúdenie Ježiša
na smrť, Bl. 35 17,49 / 527,-
Kanada 1982, Výstava známok Toronto, Bl. 2 2,15 / 65,-
Kanada 1978, Sv. výstava známok
- Capex 78, Bl. 1 2,30 / 70,-
Kazachstan 1993, Vesmírna stanica, 27 1,65 / 50,-
Kazachstan 2008, Chrobáky, 2 zn. 1,92 / 58,-
Kirgistan 2008, LOH Peking, 4zn. 7,63 / 230,-
Kórea 2007, Praveké fosílie, 4 zn. 3,98 / 120,-
Kuba 2008, Paleolit – človek a fauna, 6+H 5,97 / 180,-
Kuba 2008, História automobilizmu, 6+H 5,97 / 180,-
Litva 2008, WWF – Coracias garrulus, 4 zn. 2,98 / 90,-
Lýbia 1997, Ochrana divých zvierat, Bl. 147 6,50 / 196,-
Maroko 1968, Vzácné hist. mince, 641-644 3,81 / 115,-
To isté, ale v protichodných dvojičiach 7,63 / 230,-
Mayotte 2009, Vtáky, 1 zn. 0,99 / 30,-
Moldavsko 2008, Ochrana prírody, 3 zn. 1,99 / 60,-
Moldavsko 2008, Ochrana prírody, Bl. 2,32 / 70,-
Moldavsko 2008, Jelene, 2 zn. 1,82 / 55,-
Monako 2009, Princ Albert
- polárnik, 3 zn. 4,65 / 140,-
Monako 2009, Požiarnici
s technikou, 3 zn. 3,75 / 113,-
Niger 1982, Automobilové závody
- VC Francúzska, Bl. 35 4,31 / 130,-
Nová Kaledónia 2008, Ochrana
prírody – UNESCO, H (6) 8,00 / 241,-
Nový Zéland 1998, Morský život, 1711-1718 4,64 / 140,-
Pakistan 1974, 100 rokov UPU, Bl. 4 5,47 / 165,-
Palau 1985, Výr. prvého letu cez Pacifik,
92-95 + Bl. 1 5,80 / 176,-
Palau 1992, Lietadlá II. svet. vojny
nasadené v Pacifiku Bl. 21 9,29 / 280,-
Palau 1984, Morské mušle, 37-46 5,31 / 160,-
Palau 1987, Pestrý morský život, 216-220 2,82 / 85,-
Pitcairn 1981, Obrazy zo života, 212-213 0,80 / 24,-
Pitcairn 1983, Návšteva kpt. Folgera,
230-233 1,99 / 60,-
Pitcairn 1982, Vianoce – anđel od Rafaela,
222-225 1,65 / 50,-
Pitcairn 1983, Commonwealth Day, 226-229 1,65 / 50,-
Pitcairn 1983, Flóra - stromy, 234-237 2,26 / 68,-

APRÍLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Pitcairn 2000, Záchrana korytnačiek, 548-551 3,98 / 120,-
 Pitcairn 2001, Mušle I., 596-599 3,32 / 100,-
 Pitcairn 2003, Mušle II., 628-632 4,98 / 150,-

Pitcairn 2003, Vianoce – Rubens, Titian...,
 647-650 4,64 / 140,-
 Pitcairn 2004, Mušle III., 651-654 4,32 / 140,-
 Rusko 2004, WWF – Rosomák, 4 zn. 2,32 / 70,-
 Rusko 2004, Umenie – Jantárová komnata, 3 zn. 1,49 / 45,-
 Rusko 2004, Dámske jazdecké úbory, 3 zn. 1,82 / 55,-
 Rusko 2008, Šport - plávanie, 1 zn. 0,49 / 15,-
 Rusko 2008, Výplatné - chrámy, 1 zn. 0,59 / 18,-
 Rusko 2008, Voľba prezidenta, 1 zn. 0,66 / 20,-
 Rusko 2008, Regióny I, 5 zn. 3,18 / 96,-
 Rusko 2008, Výročie prvej známky, 1 zn. 0,82 / 25,-
 Rusko 2008, Regióny II, 1 zn. 0,82 / 25,-
 Rusko 2008, Št. tlačiareň cenín, H 2,32 / 75,-
 Rusko 2008, Architektúra mostov, 4 zn. 1,92 / 58,-
 Rusko 2008, Novoročná, 1 zn. 0,60 / 18,-
 Rusko 2008, Bicykle, 4 zn. 1,99 / 60,-
 Saint-Pierre & Miquelon 2009, Vtáky, 1 zn. 0,85 / 26,-
 Sv. Helena 2005, 200 rokov nar.
 H. Ch. Andersena 4,32 / 130,-

Taiwan 2008, Mačky a psi I., 4 zn. 1,99 / 60,-
 Taiwan 2008, Mačky a psi II., 4 zn. 1,99 / 60,-
 Taiwan 2008, Vtáky – Spevavce, 4 zn. 1,99 / 60,-
 Taliansko 2008, Europa – písanie listov, 2 zn. 1,82 / 55,-
 Tadžikistan 2008, OH Peking 4 zn. 7,63 / 230,-
 Turks & Caicos 1982, Lietadlá,
 605-608 + Bl. 40 5,30 / 160,-
 Ukrajina. 2006, História vojska, 4 zn. 1,59 / 48,-
 Ukrajina. 2008, Tradičné pokrývky hlavy,
 PL (12) 3,65 / 110,-
 Ukrajina. 2008, Tradičné kroje, 6 zn. 1,82 / 55,-
 Ukrajina. 2008, Tradičné kroje, PL (6) 1,99 / 60,-
 Ukrajina 2008, Lokomotívy IV., 4 zn. 2,15 / 65,-
 Ukrajina 2008, 90 r. prvej známky, 2x Bl. 4,81 / 145,-

Spolková republika Nemecko

€/ Sk

1168-71 Historické motocykle 4,30/130,-
 1172-73 Šport 3,10/ 93,-
 1174 Medzinárodná výstava kvetov (IGA) 0,90/ 27,-
 1175-76 Európa – vynálezy 3,80/115,-
 1177 150. výr. narodenia J. Brahmsa 0,90/ 27,-
 1178 100. výr. nar. Franza Kafku 1,00/ 30,-
 1179 450 r. nemeckého pivovarníctva 0,90/ 27,-
 1180 300. výročie nemeckých
 prisťahovalcov v Amerike 1,10/ 33,-
 1181 Deti v cestnej premávke 0,80/ 24,-

1182 Medzinárodný autosalón
 Frankfurt 0,70/ 21,-
 1183 250. výr. nar. básnika M. Wielanda 0,90/ 27,-
 1184 100. výr. nar. biochemika
 O. Warburga (Nobelova cena) 0,80/ 24,-
 1185 10. výr. členstva v OSN 1,50/ 45,-
 1186 150 rokov drevenice v Hamburgu 1,10/ 33,-
 1187 Medzinárodná únia geodézie
 a geofyziky 1,60/ 48,-
 1188-91 Ohrozené alpské kvety 4,30/130,-

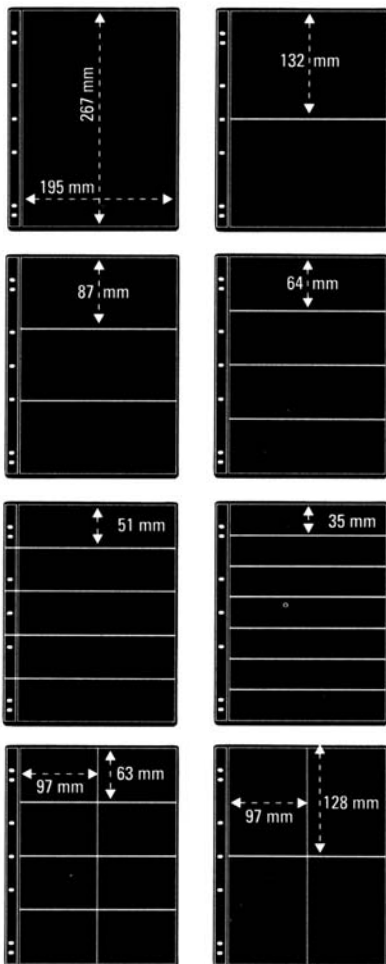
1192 Deň známky 1,20/ 36,-
 1193 500. výr. nar. Martina Luthera 2,30/ 69,-
 1194 Základy demokracie 1,50/ 45,-
 1195 150 rokov nemeckého colníctva 1,50/ 45,-
 1196 Vianoce 1983 1,50/ 45,-
 1197 2000 rokov mesta Trier 1,40/ 42,-
 1198 P. Reiss, fyzik, 150. výr. narodenia 1,50/ 45,-
 1199 100. výr. úmrtia vedca G. J. Mendela 0,90/ 27,-
 1200 500 rokov radnice v Michelstade 0,90/ 27,-
 1201 350 rokov pašiových hier
 v Oberamergau 0,90/ 27,-

APRÍLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.
Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 0,86 € / 26 Sk

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač 9,46 € / 285 Sk

Kazeta 9,79 € / 295 Sk

Cena za komplet 18,25 € / 550 Sk

Názov krajiny (samolepka) 0,82 € / 25 Sk

NOVINKY

Euro-Katalog, mince a bankovky 2009, Leuchtturm vo farbe, 420 str., všetky vydania štátov Eurozóny 7,50 € / 225,-
M. Bachratý: Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke a exponáte, 80 strán, A5, ČB 3,50 € / 105 Sk

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínovočervené)
– použité, zachovalé á 28,54 € / 860,- Sk
Bez nápisu Schaubek (modré, vínovočervené, zelené, čierne) – nové á 21,57 € / 650,- Sk

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939 8,29 € / 250,- Sk
č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939 7,63 € / 230,- Sk
č. 9 FDC ČSR 1947-1992 bez PT 14,27 € / 430,- Sk

O. Földes: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný katalóg známok a celín 12,94 € / 390 Sk
Príloha: číslovaná PT so známkou z hárčeka Deťom

APRÍLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	1,92 € / 58,-
Roky 1995-1996	2,25 € / 68,-
Roky 1997-1998	1,92 € / 58,-
Rok 1999	0,96 € / 29,-
Roky 2000-2001	1,92 € / 58,-
Rok 2002	1,46 € / 44,-
Rok 2003	1,92 € / 58,-
Rok 2004	1,26 € / 38,-
Rok 2005	1,46 € / 44,-
Rok 2006	1,46 € / 44,-
Rok 2007	1,59 € / 48,-
Rok 2008	1,59 € / 48,-

Cenník Zberateľ známok Československo 1945-1992,
12 strán bez vyobrazení 0,59 € / 18,-

Cenník Zberateľ známok Slovensko 1939-1945,
8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka
Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II.-
Rákocziho 1703-1711 6,47 € / 195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie 8,79 € / 265,-
Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780
(II.doplnené vydanie 2001) 12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67),
(1766-80) 8,29 € / 250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790
a Leopolda II 1790-1792 7,96 € / 240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835 13,24 € / 399,-
Novotný: Mince a korunovačné medaily
Ferdinanda V. (1835-1848), 2006 6,14 € / 185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916)
nové vydanie r. 2006 12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705) 10,95 € / 330,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92,
ČR+SR 1993-2007 12,11 € / 365,-

Kol. autorov: Mince Františka II., 1792-1835 6,47 € / 195,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	0,16 € / á 5,-
- bez nápisu	0,13 € / á 4,-
- so štvorčekovou podtlačou (len formát Pofis)	0,13 € / á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,

16-listový	16,26 € / 490,-
30-listový	25,90 € / 780,-

Havidky čierne, šírka 28, 32, 35, 38, 40, 50, 52,
59, 60, 70, 85, 90 mm - balíček 1,99 € / 60,-

Havidky čierne na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x180 mm	- ks	0,49 € / 15,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Havidky biele na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x170 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia
listov (3 alebo 4 otvory) 12,11 € / 365,-

Náhradné listy

12-okienkové 55x53 mm	- 1 list	0,99 € / 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list	1,09 € / 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list	1,16 € / 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie,
vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora
a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 12,94 € / 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá,
lopatkovitá alebo okrúhla), kus 2,82 € / 85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 5,14 € / 155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 8,63 € / 260,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005
alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 2,12 € / 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 0,49 € / 15,-

PONUKA ALBUMOVÝCH LISTOV

SLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1993	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,06 / 32,-	3,98 / 120,-
1994	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
1995	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	5,80 / 175,-
1996	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,79 / 54,-	6,47 / 195,-
1997	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1998	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1999	0,69 / 21,-	2,48 / 75,-	1,95 / 59,-	8,13 / 245,-
2000	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
2001	1,06 / 32,-	3,15 / 95,-	1,59 / 48,-	7,13 / 215,-
2002	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	2,48 / 75,-	9,46 / 285,-
2003	0,92 / 28,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	10,12 / 305,-
2004	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
2005	0,59 / 18,-	2,25 / 68,-	2,15 / 65,-	8,13 / 245,-
2006	0,69 / 21,-	2,29 / 69,-	2,25 / 68,-	8,36 / 252,-
2007	1,12 / 34,-	3,65 / 110,-	1,79 / 54,-	5,47 / 165,-
2008	1,33 / 40,-	4,32 / 130,-	2,99 / 90,-	9,46 / 285,-

**I.časť : základné známky a hárčeky,
II.časť : PL, varianty popónov a známky z hárčekov
Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!**

SLOVENSKO 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 17 listov	
BZ 4,48 / 135,-	Z 14,10 / 425,-

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 12 listov	
BZ 2,15 / 95,-	Z 10,62 / 320,-

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939 € / Sk	
základný rad, 32 listov	
BZ 8,49 / 256,-	Z 26,55 / 800,-
Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad	
BZ 3,71 / 112,-	Z 11,61 / 350,-

Čisté albumové listy A4 s nápisom	
Československo, Slovensko, Slovensko 1939-1945, Protektorát Čechy a Morava 1939-1945, Československo 1919-1939 Česká republika	
kus 0,16 / 5,-	

ČESKOSLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1945	1,59 / 48,-	5,97 / 180,-	0,59 / 18,-	0,99 / 30,-
1946	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	0,26 / 8,-	0,99 / 30,-
1947	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-
1948	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-
1949	0,79 / 24,-	2,65 / 80,-	0,53 / 16,-	2,15 / 65,-
1950	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-	-	-
1951	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1952	1,85 / 56,-	6,30 / 190,-	-	-
1953	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1954	1,12 / 34,-	3,81 / 115,-	-	-
1955	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1956	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1957	1,32 / 40,-	4,64 / 140,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1958	1,32 / 40,-	4,48 / 135,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1959	1,39 / 42,-	4,64 / 140,-	-	-
1960	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-	-	-
1961	1,85 / 56,-	5,80 / 175,-	-	-
1962	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	0,63 / 16,-	1,82 / 55,-
1963	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1964	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1965	2,15 / 65,-	7,46 / 225,-	-	-
1966	2,15 / 65,-	7,13 / 215,-	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-
1967	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	1,65 / 50,-	5,64 / 170,-
1968	2,48 / 75,-	8,63 / 260,-	3,65 / 110,-	11,61 / 350,-
1969	1,72 / 52,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1970	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	3,98 / 120,-	12,94 / 390,-
1971	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1972	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-
1973	1,59 / 48,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1974	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,04 / 182,-	19,08 / 575,-
1975	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,30 / 190,-	19,75 / 595,-
1976	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,99 / 60,-	6,97 / 210,-
1977	1,82 / 55,-	6,97 / 210,-	6,47 / 195,-	21,57 / 650,-
1978	1,99 / 60,-	7,80 / 235,-	2,48 / 75,-	7,80 / 235,-
1979	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1980	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1981	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1982	2,32 / 70,-	8,46 / 255,-	2,82 / 85,-	9,79 / 295,-
1983	1,65 / 50,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1984	1,65 / 50,-	6,30 / 190,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1985	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1986	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1987	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,98 / 120,-	13,11 / 395,-
1988	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-	2,98 / 90,-	10,29 / 310,-
1989	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,49 / 45,-	5,80 / 175,-
1990	1,12 / 34,-	4,14 / 125,-	1,92 / 58,-	6,80 / 205,-
1991	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1992	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	0,65 / 46,-	5,80 / 175,-
L,D,N	3,45 / 104,-	10,78 / 325,-	2,92 / 88,-	9,12 / 275,-

APRÍLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)

বাংলাদেশ ডাক বিভাগ
BANGLADESH POST OFFICE

APRÍLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)